

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení vybraných výdajů obecního rozpočtu obce Kozmice
Evaluation of the Selected Expenditures of the Municipal Budget of the Town Kozmice

Student: Eliška Mosler Kasparová
Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Roman Vavrek, PhD.

Ostrava 2021

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Eliška Mosler Kasparová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Zhodnocení vybraných výdajů obecního rozpočtu obce Kozmice**
Evaluation of the Selected Expenditures of the Municipal Budget of the Town Kozmice
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Obec jako základní jednotka územní samosprávy
 3. Metodologie hodnocení a charakteristika výdajů rozpočtu obce Kozmice
 4. Zhodnocení vývoje vybraných výdajů v kontextu celkového hospodaření obce Kozmice
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
STIGLITZ, Joseph E. and Jay E. ROSENGARD. *Economics of the public sector. 4th ed.* New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.
VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2016. 115 s. ISBN 978-80-248-3988-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Roman Vavrek, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2020

Datum odevzdání: 07.05.2021

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Vojtěch Špáčil, CSc.
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 08. 07. 2021

Eliška Mosler Kasparová

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Obec jako základní jednotka územní samosprávy	6
2.1	Územní samospráva jako součást veřejné správy	6
2.2	Obecná charakteristika obce a její působnost	9
2.2.1	Orgány obce.....	15
2.3	Obecní rozpočet a hospodaření obce.....	18
2.3.1	Charakteristika rozpočtového procesu.....	21
2.3.2	Skladba rozpočtu obce	23
3	Metodologie hodnocení a charakteristika výdajů rozpočtu obce Kozmice	28
3.1	Metodologie realizované analýzy	28
3.1.1	Geografické vymezení a obecná charakteristika obce Kozmice	29
3.2	Přehled výdajů obce Kozmice v letech 2010-2020.....	32
4	Zhodnocení vývoje vybraných výdajů v kontextu celkového hospodaření obce Kozmice.....	45
5	Závěr	59
	Seznam zkratk	68
	Příloha 1 – Data o obci	1

1 Úvod

Samospráva představuje vedle státní správy důležitou část veřejné správy. Součástí samosprávy je územní samospráva, která vykonává za stát veřejnou správu. Územní samospráva člení Českou republiku na jednotlivá území, čímž zajišťuje přerozdělení moci ve státě. Územní samospráva přibližuje veřejnou správu občanům, prostřednictvím orgánů, které si občané sami volí a jsou jim blízké. Důležitost územní samosprávy ve státě dokládá i to, že je uvedena v Ústavě České republiky. Obce jsou nejnižší jednotkou územní samosprávy, prostřednictvím které může být veřejná správa přibližována občanům.

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení vybraných výdajů obecního rozpočtu obce Kozmice v průběhu let 2010-2020. K zhodnocení byly využity data získané z rozpočtů obce a bylo provedeno prostřednictvím metod horizontální analýzy a vertikální analýzy a metody srovnání.

Tato bakalářská práce je rozdělena na pět kapitol. První kapitolu tvoří úvod, ve kterém je nastíněn cíl bakalářské práce její struktura a závěr. Druhá kapitola této práce je věnována teoretickému vymezení veřejné správy jako součásti veřejného sektoru. Je zde uvedeno vymezení územní samosprávy a je popsáno legislativní vymezení obce, charakteristika obce, jaké typy obcí rozlišujeme, působnost obce a orgány obce. Druhá část této kapitoly definuje obecní rozpočet a hospodaření obce. Je definován střednědobý výhled obecního rozpočtu, který tvoří základ pro sestavení obecního rozpočtu. Na střednědobý výhled rozpočtu navazuje vymezení obecného rozpočtu, jeho funkce, a členění na běžný a kapitálový rozpočet. Následuje charakteristika rozpočtového procesu, včetně jeho etap a zásad. Skladba rozpočtu obce je dalším důležitým rozebíraným pojmem, zahrnuje principy, druhy třídění rozpočtové skladby, rozdělení příjmů a výdajů podle rozpočtové skladby. Pro rozdělení příjmu a výdajů je využito druhové a odvětvové členění. Příjmy jsou rozděleny podle rozpočtové skladby do čtyř tříd, a to na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace. Výdaje jsou rozděleny podle rozpočtové skladby, a popsány z pohledu druhového na běžné výdaje a kapitálové, toto rozdělení je důležité pro následnou praktickou část práce.

V třetí kapitole této práce je nejprve vymezena použitá metodologie. V první části této kapitoly je také charakterizována obec Kozmice, její umístění, rozloha, orgány obce a vývoj počtu obyvatel v průběhu sledovaných let. V druhé části jsou charakterizovány

celkové výdaje obce Kozmice v průběhu sledovaných let 2010 až 2020. Poté jsou rozděleny a charakterizovány výdaje obce Kozmice podle členění druhového na běžné a kapitálové. Jejich procentuální podíl na výdajích celkových. Následuje rozdělení celkových výdajů obce Kozmice podle členění odvětvového na výdaje na služby pro obyvatelstvo, výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodaření, výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu, výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti. Tyto výdaje jsou charakterizovány v průběhu let 2010 až 2020. Po jejich charakteristice je uveden procentuální podíl jednotlivých skupin na celkových výdajích.

Poslední čtvrtá kapitola této bakalářské práce je věnována zhodnocení vybraných výdajů v kontextu celkového hospodaření obce Kozmice. Hodnoceny jsou výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, platy a podobné související výdaje, výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu, výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí a ostatní neinvestiční výdaje. V této části práce jsou hodnoceny tyto dílčí skupiny běžných výdajů z pohledu jejich výše v průběhu let včetně jejich procentuálního zastoupení na výdajích běžných a celkových.

Celá tato bakalářská práce vychází z odborné literatury a platné zákonné legislativy. Pro vypracování praktické části práce byl použit jako hlavní zdroj portál ministerstva financí ČR-MONITOR, z kterého byla vybrána sledovaná data, která jsou po konsolidaci.

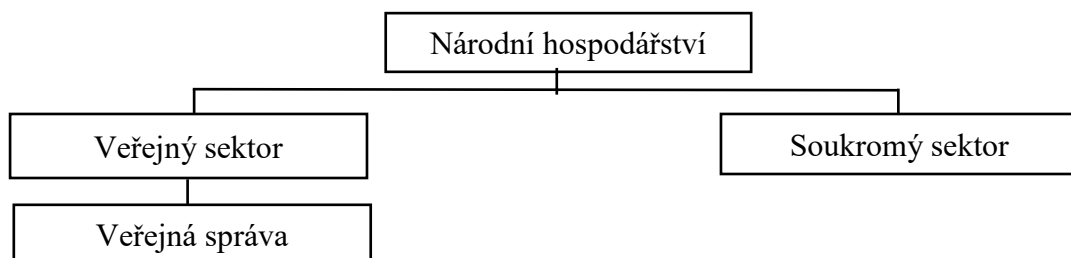
2 Obec jako základní jednotka územní samosprávy

V této kapitole bakalářské práce je, na základě odborné literatury, nejprve vymezena obecná charakteristika veřejné správy, následně obecná charakteristika obce a jako poslední je vymezen rozpočet obce. Celá tato teoretická část bude základním podkladem pro následné zhodnocení výdajů obce Kozmice.

2.1 Územní samospráva jako součást veřejné správy

Strecková (1998) pohlíží na veřejný sektor jako na tu část národního hospodářství, která je financována z veřejných financí, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v něm veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Volek (2005, s. 11) definuje veřejný sektor *“ jako tu část národní ekonomiky, ve které se ve veřejném zájmu realizují veřejné služby, je financován z veřejných rozpočtů, je řízen a spravován veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. “* Veřejný sektor zajišťuje veřejné statky pro obyvatelstvo na neziskovém principu a napravuje a odstraňuje i další důsledky tržního selhání (Peková, Pilný, Jetmar, 2008). Řízení veřejného sektoru není ovlivněno pouze tržní cenou a vztahem nabídky a poptávky, ale především kolektivním vyjednáváním občanů prostřednictvím politického procesu a je financováno veřejnými financemi z prostředků rozpočtové soustavy (Stiglitz, 2015). Do veřejného sektoru náleží justice, policie, školství, zdravotnictví, sociální služby aj. Je řízen a organizován veřejnou správou, ta zajišťuje významnou část ekonomiky a společnosti (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Obrázek č. 2.1: Schéma zařazení a členění veřejného sektoru z pohledu vlastnictví

Zdroj: Olejníček. (2010), vlastní zpracování

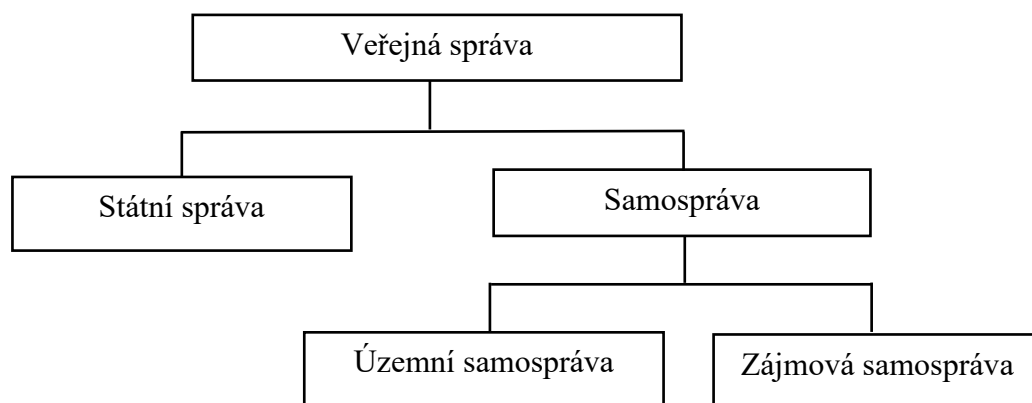
Součástí veřejného sektoru je veřejná správa, kterou se zabývá následující text práce.

Veřejná správa

Na veřejnou správu je nahlíženo z mnoha pohledů, někteří autoři ji definují následovně. Podle Průchy (2012, s. 48) je veřejná správa „*správou veřejných záležitostí ve společnosti zorganizované ve stát, je projevem realizace výkonné moci ve státě, a to včetně specifického postavení tzv. veřejnoprávní samosprávné moci, přičemž se tato správa souhrnně označuje pojmem veřejná správa.*“ Peková, Pilný a Jetmar (2008) uvádí, že veřejná správa je považována za souhrn záměrných činností, které nejsou zákonodárstvím, soudnictvím ani vládou, zabezpečují se úkoly ve veřejném zájmu, a to buď na základě samosprávy, nebo státní správy. Dalším pohledem, je institucionální nebo organizační pojetí veřejné správy, jedná se o souhrn institucí, které zajišťují úkoly přímo nebo zprostředkovaně. Výkon veřejné správy zajišťují instituce a orgány, které byly za tím účelem zřízené. Vrabková (2016, s. 15) definuje veřejnou správu jako systém, který „*zajišťuje zabezpečování legálních veřejných záležitostí legitimními subjekty a definuje veřejnou správu v užším a širším pojetí. V širším pojetí je na ni nahlíženo z hlediska výkonu zákonodárné, výkonné a soudní moci. V užším pojetí je definována jako zajišťování moci výkonné a samosprávy.*“

Na základě těchto pohledů je možné veřejnou správu vnímat jako systém, jenž je utvářen státní správou a samosprávou.

Obrázek č. 2.2: Schéma členěné veřejné správy

Zdroj: Provozňiková (2015), vlastní zpracování

Státní správa je charakterizována jako správa, která je zajišťována bezprostředně orgány státu či orgány, kterým byla tato pravomoc svěřena. Státní správa má charakter autoritativní a nezastupitelný. Dle jejího charakteru je pokládána za zvláštní druh společenského řízení. Veřejná správa je vykonávána státem prostřednictvím výkonné

moci státu. Na základě státní správy stát zajišťuje státní politiku. Úkoly, které státní správa vykonává, jsou zabezpečovány státem tak, aby byly na území státního teritoria zajišťovány jednotně a na základě stejných profesních požadavků. Je zde definováno hierarchické uspořádání, to je podřízenost nižších úrovní vyšším úrovním (Ochrana, Půček, Špaček, 2015). Státní správa je vymezena těmito pravomocemi:

- výkonnou, reprezentuje ji vláda ČR,
- zákonodárnou, zajišťuje vládě možnost podávat návrhy zákonů,
- nařizovací, nařizuje subjektům práva a povinnosti,
- kontrolní, může kontrolovat postupy a procesy uvnitř i vně fungování výkonu státní správy (Ponikelský a kol., 2011).

Rozlišujeme přímý a nepřímý výkon státní správy. Každý orgán státní správy vystupuje jako samostatně organizovaná jednotka soustavy orgánů státní správy. Přímými vykonavateli jsou prezident, vláda, ústřední orgány státní správy, správní úřady státní správy, ostatní orgány státní správy (Vrabková, 2016). Ministerstva jsou nejvyššími orgány přímého výkonu státní správy, v jejich čele stojí ministři, které jmenuje prezident na návrh předsedy vlády. Založení a působnost ministerstva je uvedena v kompetenčním zákonu č. 2/1969 Sb., přičemž tento zákon také určuje působnost jiným ústředním orgánům státní správy (Ochrana, Půček, Špaček, 2015). Nepřímým výkonem státní správy je její zajišťování prostřednictvím územní samosprávy, krajů, obcí a hlavního města Prahy. Za tuto přenesenou činnost územní samosprávy stát hradí výdaje s tímto úkonem spojené prostřednictvím příspěvku na výkon přenesené působnosti (Vrabková, 2016).

Samospráva je charakterizována jako veřejná správa, která je realizována jinými veřejnoprávními korporacemi nikoliv státem. Samospráva zajišťuje ve veřejné správě, coby správě státu, výkonné působení a ovlivňování společenského života nestátního charakteru. Společně se státní správou se samospráva podílí na uskutečňování veřejných záležitostí (Průcha, 2012). Samospráva je zajišťována vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost, a vlastními prostředky. Samospráva je rozlišena podle působnosti na zájmovou samosprávu a územní samosprávu.

Zájmová samospráva úzce souvisí s lidskou činností, jedná se především o činnost výdělečnou. Rozděluje se na profesní samosprávu s povinným členstvím osob s určitým

povoláním a samosprávu bez povinné příslušnosti státem založených veřejnoprávních korporací (Koudelka, 2007).

Územní samosprávu na území ČR datujeme od roku 1848. Je spojována s určitým územím a současně může na jednom území ve státě působit více územních samospráv různých stupňů. Územní samospráva je forma veřejné vlády a veřejné správy, která umožňuje samostatné spravování věcí veřejných na území menším, než je stát. Územní samospráva v demokratické společnosti zastupuje zájmy svých občanů, umožňuje co nejjednodušeji realizovat právo občanů, podílet se na řízení svých veřejných záležitostí jako jednoho z nejdůležitějších demokratických principů a principu budování tzv. občanské společnosti. K existenci a realizaci funkcí územní samosprávy je zapotřebí v daném státě vytvořit legislativní a ekonomické předpoklady (Provazníková, 2007). Ústavní Zákon č. 1/1993 Sb., hlava sedmá - územní samospráva, definuje územní samosprávné celky jako: „*územní společenství občanů, která mají právo na samosprávu. Tyto celky jsou v České republice členěny, na obce což jsou základní územně samosprávné celky a kraje, které jsou vyšší územní samosprávné celky.*“ V tomto zákoně je dále stanoveno, že územněsprávní celky mohou vzniknout a zaniknout jen ústavním zákonem (Zákon č. 1/1993 Sb.). Územně správní členění je ovlivněno mnoha faktory, hlavně pak společensko-politickými, geografickými, přírodními podmínkami státu a demografickými poměry (Peková, Pilný, Jetmar, 2008). Pro územní samosprávu, hlavně pro obce, je z právního pohledu zásadní článek č. 99 Ústavy České republiky, který popisuje obec jako základní samosprávný celek, kterému se věnuje následující kapitola.

2.2 Obecná charakteristika obce a její působnost

Právo na místní samosprávu obcí je uvedeno i v Evropské chartě místní samosprávy. Evropská charta místní samosprávy je pokládána za složku evropského práva (Ochrana, Půček, Špaček, 2015).

Zásadním článkem územní samosprávy je obec. Základní definice obce ve smyslu Zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, (2000, §1) je následující „*Obec je základní územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (2000, §2) říká: „*Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého*

území, a i potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem“ (Zákon č. 128/2000 Sb.). Peková (2002) vymezuje obec jako základní územní jednotku státu tvořenou obyvatelstvem, pro niž je charakteristické, že dohromady užívá vymezené katastrální území mající právo na samosprávu. V demokratických zemích je obec charakterizována, jako územní samosprávné společenství nestátního subjektu (Peková, Pilný, 2002). Vrabková (2016, s. 33) charakterizuje obec „jako skupinu osob které poji konkrétní zájem“. Tato charakteristika vychází z Jungmanna (1836), který obec vymezuje jako skupinu osob, které jsou spojené k určitému účelu např. spolek, společnost, tovaryšstvo, společnost pod řádem spolubydlících a apod.

Obec je veřejnoprávní korporací a tvoří územní celek, který je vymezen třemi hlavními znaky:

- územní základ obce,
- obyvatelstvo obce,
- samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Územní základ obce představuje jedno nebo více katastrálních území obce. Součástí obcí je také celé území státu s výjimkou vojenských újezdů. Obce mohou vznikat nebo zanikat pouze v případě, že se dvě nebo více obcí, které spolu sousedí, sloučí, obec se přičlení k obci, jiné části obce se oddělí od obce nebo se změní či zruší vojenský újezd. Každá obec musí být trvale obývána lidmi, kteří mají trvalý pobyt na území ČR a žijí na území obce, tito lidé jsou **obyvatelstvem obce**. Občané obce, pokud dosáhli věku 18 let, mají v obci právo volit, mohou být zvoleni do zastupitelstva obce, hlasovat v místním referendu, nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce, podávat orgánům obce návrhy a připomínky apod. (Vrabková, 2016). **Samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce** (na katastrálním území obce) je vymezena vystupováním v právních vztazích svým vlastním jménem. Musí mít právní subjektivitu, která se rozlišuje na vrchnostenskou a soukromoprávní. Vrchnostenská se zakládá na pravomoci regulovat a být subjektem veřejnoprávním. Soukromoprávní umožňuje obcím vstupovat do soukromoprávních vztahů v případě, že to nevylučují veřejnoprávní normy (Ochrana, Půček, Špaček, 2015).

Různé pohledy na rozdělní obcí

V Českém právním řádu je uváděno několik druhů obcí, které se rozlišují těmito kritérii: charakter obce a rozsah státní správy, kterou obce vykonávají (Ochrana, Půček, Špaček, 2015). Na rozlišování obcí je nahlíženo z různých pohledů, prvním z nich je rozlišení stanoveno Zákonem o obcích č. 128/2000 Sb. druhým pohledem je rozlišení obcí na základě přenesené působnosti, kterou obce vykonávají, v neposlední řadě jde o rozdělení na základě součinnosti mezi jednotlivými obcemi. V ČR rozeznáváme podle Zákona č. 128/2000 Sb. (2000, §3), o obcích, tyto základní druhy obcí:

- obec,
- město,
- městys,
- statutární město,
- hlavní město Praha.

Obce jsou nejnížší územně správní jednotkou a nejsou městy. **Města**, která získala statut města před 17. 05. 1954, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, která byla městem při nabytí účinností zákona o obcích v roce 2001, s počtem obyvatel nad 3000. **Městys** jsou obce, které byly oprávněny používat toto označení před 17. 05. 1954, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. **Statutární města**, u nichž zastupitelstvo schvaluje statut města, kde také schvaluje ustanovení, že území města se rozčlení na městské obvody nebo části. Přijetím obecně závazné vyhlášky, je toto rozdělení schváleno. Většina statutárních měst je v současné době sídlem krajských úřadů. **Hlavní město Praha** je rozděleno na městské části (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Na základě Zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, rozlišujeme podle přenesené působnosti tyto druhy obcí:

- obce,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce s rozšířenou působností.

Obec, která vykonává základní rozsah přenesené působnosti státní správy. Obec spravuje své záležitosti samostatně, státní orgány se mohou vměšovat pouze za situace, kdy je to nutné vůči ochraně zákona. Rozsah je formulován v zákoně (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). **Obce s matričním úřadem** vykonávají státní správu v rozsahu přenesené působnosti matričního úřadu. Rozsah přenesené působnosti matričního úřadu je uveden v Zákoně o obcích č. 128/2000 Sb. a také v mnoha dalších specifických zákonech. **Obce s pověřeným stavebním úřadem** vykonávají státní správu v rozsahu přenesené působnosti stavebního úřadu. Mezi pravomoc pověřeného stavebního úřadu patří vydávat stavební povolení apod. **Obce s pověřeným obecním úřadem** zajišťují veřejnou správu přenesené působnosti pomocí obecního úřadu. Pod obecní úřad spadá také matriční odbor nebo stavební odbor. **Obce s rozšířenou působností**, které na základě zákona ve svém právním obvodu zajišťují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležící ostatním obcím (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Podle Zákona č. 128/2000 Sb. O obcích, je vyvozena další klasifikace od součinnosti mezi jednotlivými obcemi. Na základě obecní spolupráce rozpoznáváme tyto druhy obcí:

- dobrovolné svazky obcí,
- smlouvy o sdružení,
- jiná seskupení obcí.

Dobrovolné svazky obcí jsou založeny písemnou zakladatelskou smlouvou mezi zúčastněnými obcemi, jedná se o samostatné právnické osoby, jejichž objektem působení jsou činnosti vyznačené zákonem o samostatné působnosti. **Smlouvy o sdružení** vytváří účelová uskupení právnických osob. **Jiná seskupení obcí** do této skupiny náleží především svazy měst, obcí a mikroregiony (Kadeřábková, Peková, 2012).

Působnost obce

Působnost obce je vykonávána orgány obce, kterými jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce a obecní úřad. Působnost obce je uvedena v zákoně o obcích, který rozlišuje obce s přenesenou působností a obce se samostatnou působností. Z hlediska rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti rozeznáváme obce se základním rozsahem přenesené působnosti a obce s širším rozsahem přenesené působnosti. Obce s širším rozsahem přenesené působnosti provozují státní správu

v přenesené působnosti i na území druhých obcí, které náleží do jejich správního obvodu (Zákon č. 314/2002 Sb.). Tento druh obcí je usnesen v Zákoně č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Obcím přísluší za realizování úkolů v přenesené působnosti, příspěvek ze státního rozpočtu. Správní poplatky a pokuty a tvoří příjmy rozpočtu obce (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Podle Zákona č. 128/2000 Sb. o obcích je působnost obce rozlišena na:

- samostatnou působnost,
- přenesenou působnost.

Samostatné působnosti obce náleží záležitosti uvedené zákonem č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích, dle §35: „*především záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanům obce a nejsou zákonem svěřeny krajům*“ (Zákon č. 128/2000 Sb.). Dále do samostatné působnosti patří především záležitosti uváděné v zákoně č. 128/2000 Sb. Zákona o obcích, uvedené v § 84, §85 a § 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Zejména se jedná o uspokojování potřeb svých občanů, pro rozvoj sociální péče, potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, celkového kulturního rozvoje, výchovy a vzdělávání či ochrany veřejného pořádku. Při výkonu samostatné působnosti může obec vydávat obecně závazné vyhlášky, které se řídí zákonem a v ostatních záležitostech se řídí právními předpisy na základě zákona. Obec může udělit čestné občanství obce, osobám, které se zasloužily zejména o rozvoj obce, dále může udělovat ceny obce, ocenit významné životní události svých občanů (Zákon č. 128/2000 Sb.).

V rámci samostatné působnosti obce ze Zákona o obcích patří především hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet obce, peněžní fondy, obce, organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu, obecní policie a spolupráce s jinými obcemi (Provazníková, 2007). V případě, že je konkrétní věc předána do působnosti územní samosprávy a není konkrétně svěřena do samosprávy kraje, pak jde o působnost obce. Samostatnou působnost není možné stanovit výčtovým způsobem. Obec se při uskutečňování samostatné působnosti řídí jen právním řádem a není spojována interními akty státu ani kraje, ty mohou státní a krajské orgány akceptovat, pro obce však jsou pouze doporučující. Hospodaření obce musí být účelné a má za úkol chránit svůj majetek (Zákon č. 128/2000 Sb.).

V **přenesené působnosti** obce provádějí státní správu, která byla jejich orgánům svěřena státem, tuto funkci vykonávají orgány obcí a její orgány. Při konání přenesené působnosti se orgány obce řídí zákony a jinými právními předpisy, usnesením vlády nebo směrnicemi ústředních správních úřadů (Zákon č. 128/2000 Sb.). Podle Zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, rozlišujeme přenesenou působnost obce podle rozsahu působnosti státní správy na tyto typy:

- obce III. typu – obce s rozšířenou působností,
- obce II. typu – obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce I. typu – všechny obce (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Přenesenou působnost provozují orgány všech obcí v záležitostech, které určí zvláštní zákony v základním rozsahu a pro svůj správní obvod, který je identický s územním obvodem obce. Orgány obce, s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností, provozují přenesenou působnost v primárním rozsahu svěřeném obcím a dále vykonávají ve stanoveném správním obvodu i přenesenou působnost, která jim byla předána zvláštními zákony. Obec s rozšířenou působností je také obcí s pověřeným obecním úřadem (Provazníková, 2007).

Do přenesené působnosti obcí patří tyto činnosti: vydávání ustanovení obce, rozhodování o místních a účelových komunikacích, projednávání přestupků (Provazníková, 2007).

U obcí s pověřeným obecním úřadem se v přenesené působnosti jedná o tyto kompetence: rozhodovat v prvním stupni ve správním řízení o právech, právech chráněných zájmech a povinnostech osob, pokud zvláštní zákon nestanoví jinou příslušnost, rozhodují o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky, zajišťují volby do Parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu (Provazníková, 2007).

Obce s rozšířenou působností jsou při výkonu státní správy v přenesené působnosti oprávněny činit tyto úkony: vedení záznamů obyvatel, evidence registru obyvatel, vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů, vydávání řidičských průkazů, vodoprávní řízení a vydávání souhlasu k vodním stavbám, živnostenský úřad, ochranu životního prostředí (Provazníková, 2007).

2.2.1 Orgány obce

Obec je samostatně spravována orgány obce, mezi které podle Provazníkové (2007) patří zastupitelstvo, rada obce, starosta, obecní úřad, výbory a komise. Charakteristika těchto orgánů je uvedena níže (Provazníková, 2007).

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce činí rozhodnutí v záležitostech spadajících do samostatné působnosti obce. Může řešit všechny samosprávné záležitosti, kromě záležitostí náležících do pravomoci zastupitelstva kraje nebo vyššího územně samosprávného celku. Záležitosti týkajících se přenesené působnosti řeší jen v případě, že tak stanoví zákon. Zastupitelstvo je oprávněno založit iniciativní a kontrolní orgány a výbory, zároveň všechny obce musí mít zřízen finanční a kontrolní výbor. Zastupitelstvo je voleno ve veřejných komunálních volbách vyhlášených prezidentem republiky na základě volebního zákona. Z členů zastupitelstva je volen starosta (Provazníková, 2007). Počet členů zastupitelstva závisí především na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů je stanoven Zákonem č. 128/ 2000 Sb., o obcích, §68 a je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 2.1: Počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
na 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, vlastní zpracování

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce ve sféře samostatné působnosti, za její konání odpovídá zastupitelstvo obce, je tvořena příslušníky zvolenými z řad zastupitelů a starostou, který stojí v čele obecního úřadu. V případě, že je starosta, popřípadě místostarosta sesazen z funkce nebo na ni rezignoval, přestává být členem rady obce. Obsahuje nejméně 5 a nejvýše 11 členů, zároveň nesmí převyšovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. V obcích, ve kterých je počet členů zastupitelstva menší než 15, není volena rada obce. Jejím úkolem je zajišťovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vykonávat úkoly vůči právnickým osobám a zařízením zřízených

zastupitelstvem obce, vykonávat funkci valné hromady. Pokud je obec jediným akcionářem nebo jediným společníkem, může vydávat nařízení obce, zakládat nebo rušit komise rady obce (na základě potřeb obce), dohlížet na plnění povinností obecního úřadu a komisí rady obce, dávat pokuty v úkolech samostatné působnosti obce, sjednávat nájemní pakty a smlouvy o výpůjčkách. Schůze rady obce jsou neveřejné a uskutečňují se dle potřeby, na základě potřeby může být přizván další člen zastupitelstva obce a další osoby (Marková, 2000).

Starosta

Starosta je volen a reprezentuje obec zvenčí. Akty vyžadující souhlas zastupitelstva obce, eventuálně rady obce, může starosta uskutečnit jen s jejich předchozím souhlasem, jinak jsou tyto úkony neplatné. Starosta povolává a většinou vede zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje společně s ověřovateli zápis ze zasedání zastupitelstva obce, současně s místostarostou nebo jiným radním podepisuje právní předpisy obce, usnesení zastupitelstva a rady obce. Nese odpovědnost za včas vykonané objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, zastává funkci zaměstnavatele. Starosta zakládá zvláštní orgány obce pro výkony přenesené působnosti, pouze v případech, které usnáší zvláštní zákon. Jmenuje a odvolává jejich členy. Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu, s tímto úkonem musí vyslovit souhlas předseda okresního úřadu a určuje plat tajemníka obecního úřadu dle zvláštních předpisů. Starosta je zastupován místostarostou, více místostarostů může vybrat zastupitelstvo a udělit jim zajišťování konkrétních úkolů v samostatné působnosti (Marková, 2000).

Obecní úřad

Obecní úřad zajišťuje administrativně organizační činnosti související se samosprávnou i přenesenou působností obce. Přenesenou působnost obce vykonává pověřený obecní úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností. Obecní úřad realizuje úkoly zastupitelstva obce, rady obce a přispívá k výkonu komisím a výborům v jejich činnosti v oblasti samostatné působnosti. Vykonává přenesenou působnost vymezenou zákonem o obcích, kromě činnosti, která náleží do působnosti příslušné komise obecního úřadu nebo zvláštního orgánu (Peková, 2004). Obecní úřad je sestaven ze starosty, který stojí v jeho čele, místostarosty, tajemníka obecního úřadu (v případě, že je tato funkce založena) a zaměstnanců obce zahrnutých do obecního úřadu. V případě, že je v obcích

zřízen pověřený obecní úřad, je založena funkce tajemníka obecního úřadu, jeho náplní je odpovědnost za uskutečňování úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i v přenesené působnosti starostovi. Pokud není v obci tato funkce založena, popřípadě není-li tajemník pověřen, vykonává tuto funkci starosta (Marková, 2000).

Iniciativní a kontrolní orgány

Zastupitelstvo obce může zřizovat, jako své iniciativní a kontrolní orgány, výbory. Své hlediska a návrhy prezentují výbory zastupitelstvu obce, pokaždé musí být založen finanční a kontrolní výbor. Obec, ve které žije na základě posledního sčítání lidu alespoň 15 % obyvatel hlásících se k národnosti jiné než české, musí založit výbor pro národnostní menšiny. Člen zastupitelstva obce musí být vždy předsedou výboru. Počet členů výboru je lichý, shromažďuje se dle potřeby a vykonává úkony, které mu svěřilo zastupitelstvo obce, a kterému je za své konání odpovědný. Finanční a kontrolní výbory musí mít alespoň tři členy, jimiž nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani pracovníci zajišťující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadě. Finanční výbor zajišťuje kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a vykonává ostatní úkoly, kterými bylo pověřeno zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor provádí kontrolu výkonu usnesení zastupitelstva obce a rady obce, zajišťuje kontrolu dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na stupni samostatné působnosti a vykonává další kontrolní úkoly, k nimž bylo pověřeno zastupitelstvem. V některých částech obce může založit zastupitelstvo obce osadní výbory, které mají alespoň 3 členy, kterými musí být občané obce, a jsou hlášeni k trvalému pobytu v části obce, a kterou je osadní výbor zřízen, a jsou ustanoveny zastupitelstvem obce. Osadní výbor může prezentovat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy vztahující se k rozvoji části obce a rozvoji obce, vyslovovat se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, které se týkají části obce, a vyslovovat se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, hlášenými k trvalému pobytu v části obce a orgánům obce (Marková, 2000).

Komise

Komise mohou být zřízeny radou obce jako její iniciativní a poradní orgány, své návrhy a ustanovení přednášejí komise radě obce. Je také výkonným orgánem, v případě že byla pověřena činností přenesené působnosti obce a je za své jednání odpovědná radě obce (Marková, 2000). V Zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích § 122 je uvedeno, že komise

je usnesena v případě většiny hlasů všech svých příslušníků. Předsedou komise je ten, kdo se prokáže odbornou kvalifikací v poli působnosti komisí svěřené působnosti. Usnesení zvláštních právních předpisů se vztahuje na odbornou schopnost předsedy komise. Komisím je nápomocný obecní úřad. V tomto zákoně je uvedeno, že komise obce může být zřízena a zrušena, podle nezbytností, radou obce. V obci mohou být současně založeny komise, rady a výbory zastupitelstva např. komise rady pro životní prostředí nebo výbor zastupitelstva pro životní prostředí. Typy komisí, které jsou v obci zřizovány, jsou např. komise pro výchovu a vzdělávání, povodňové komise, komise dopravní, komise, pro investice a územní rozvoj apod. (Koudelka, 2001).

2.3 Obecní rozpočet a hospodaření obce

Střednědobý výhled rozpočtu je základem pro sestavení rozpočtu obce. Je nástrojem pro územní samosprávný celek a svazek obcí, používá se pro střednědobé plánování a sestavuje se na 2 až 5 let po roce, na který se sestavuje roční rozpočet (Peková, 2004).

Základním nástrojem finančního hospodaření obce je obecní rozpočet. Obecní rozpočet je sestavován na rozpočtové období, je plánovaný. Rozpočet obce je charakterizován jako decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá především na základě principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a nonekvivalence. Rozpočet obce je bilancí příjmů a výdajů, které jsou nezbytné pro zabezpečení potřeb regionálního veřejného sektoru včetně přenesené působnosti, v daném rozpočtovém období. V dlouhodobém hledisku je cílem hospodaření obce vyrovnaný rozpočet, což znamená, že příjmy i výdaje se rovnají. Obecní rozpočet může být také přebytkový, příjmy jsou vyšší než výdaje, v tomto případě je vytvořena rozpočtová rezerva. K dlouhodobě schodkovému rozpočtu dochází, když příjmy jsou menší než výdaje, následně dochází k dorovnání z rezerv vytvořených v minulých rozpočtových obdobích. Dodržování obecního rozpočtu je zodpovědností výkonných orgánů (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, (2000, §1) vymezuje „*tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků*“. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, (2000, §2) definuje

„finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí se řídí jejich ročním rozpočtem a střednědobým výhledem rozpočtu.“ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů dále definuje příjmy a výdaje obce.

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů formuluje rozpočet obce jako finanční plán hospodaření v náležitém rozpočtovém roce. Rozpočtový rok je totožný jako rok kalendářní. Obec hospodaří na základě rozpočtu, který musí každý rok sestavovat. Rozpočet obce obsahuje:

- příjmy a výdaje,
- finanční vztahy k regionálnímu veřejnému sektoru,
- finanční vztahy k podnikatelským subjektům,
- finanční vztahy k rozpočtové soustavě,
- finanční vztahy k podnikatelským subjektům,
- finanční vztahy k rozpočtové soustavě,
- finanční vztahy mezi rozpočtem obce a rozpočtem kraje,
- finanční vztahy k ostatním obcím,
- finanční vztahy návratného charakteru,
- finanční vztahy k ostatním subjektům (Peková, 2004).

Příjmy a výdaje, které jsou vztaženy k působení samosprávy. K samostatné působnosti nebo k výkonu státní správy prostřednictvím přenesené působnosti. **Finanční vztahy k veřejnému sektoru**, zajištění preferovaných, lokálních a regionálních veřejných statků, zabezpečených prostřednictvím neziskových organizací, které byly založeny obcí nebo krajem. **Finanční vztahy k podnikatelským subjektům** z pohledu příjmů a z pohledu výdajů. Z pohledu příjmů se jedná např. daň, které musí podnikatelé platit do rozpočtu, a z pohledu výdajů jde např. o dotace, které jsou poskytované podnikatelům. **Finanční vztahy k rozpočtové soustavě** pomocí daní, které platí jako poplatníci. V rozpočtu obce mohou být i příjmy, kterými jsou dotace z rozpočtu kraje, jsou to **finanční vztahy mezi rozpočtem obce a rozpočtem kraje**. **Finanční vztahy k ostatním obcím**, více obcí financuje dohromady veřejné statky takovým způsobem, že jedna obec zajišťuje provoz a další obce přispívají financemi do jejího rozpočtu, aby tyto prostředky pokryly náklady, které jsou spjaté se zajištěním veřejných statků, na tomto

principu spolupracují i finanční vztahy mezi kraji. Do rozpočtu obce patří krátkodobé nenávratné finanční výpomoci nebo půjčky, které jsou z ostatních článků rozpočtové soustavy, v neposlední řadě jsou to finanční vztahy k ostatním subjektům k peněžnímu ústavu nebo k pojišťovnám apod. (Peková, 2004). Podle Kinšta (1998) se obecní rozpočet skládá ze dvou částí:

- běžný rozpočet,
- kapitálový rozpočet.

Běžný rozpočet je stanoven jako bilance běžných příjmů a běžných výdajů, převážná část z nich se každoročně opakuje a týkají se určitého rozpočtového roku (Provazníková, 2007). **Kapitálový rozpočet** zachycuje příjmy a výdaje, které nezajišťují financování investičních potřeb a přesahují období jednoho rozpočtového roku (Provazníková, 2007). Rozpočet obce se sestavuje jako vyrovnaný, ale může být odsouhlasen jako přebytkový nebo schodkový. Přebytkový rozpočet může být schválen v případě, že některé příjmy daného roku jsou stanoveny k užití až v následujících letech nebo jsou stanoveny k zaplacení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet schodkový může být odsouhlasen jen za podmínky, že schodek bude uhrazen buď z finančních prostředků z minulých let nebo smluvně zajištěnou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční pomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku (Zákon č. 250/2000 Sb.). Obecní rozpočet vykonává tyto funkce:

- alokační,
- redistribuční,
- stabilizační (Peková, 2004).

Alokační funkce rozpočtu obce zajišťuje potřeby obce nebo veřejné statky pomocí finančních prostředků uvedených v územním rozpočtu. Hledá se správný poměr mezi produkcí soukromých a veřejných statků. Další funkcí, kterou rozpočet obce vykonává je funkce **redistribuční**, ta za pomoci přerozdělování finančních prostředků z rozpočtů regionů do rozpočtu obcí má vliv na rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj v obcích. Redistribuce je zajišťována buď přímo prostřednictvím peněžních transferů, nebo nepřímo prostřednictvím daní (Lajtkepová, 2007). Poslední funkcí obecního rozpočtu je funkce **stabilizační**, která má vliv na růst ekonomického potenciálu daného území (Peková, 2004). K získání optimální stability obec používá výdajovou a příjmovou

převážně daňovou politiku. Cílem je např. dosažení optimálního tempa ekonomického růstu, zaměstnanosti apod. (Lajtkepová, 2007).

2.3.1 Charakteristika rozpočtového procesu

Rozpočtový proces je definován zákonem č. 250/2000 Sb. jako souhrn aktivit, které jsou nepostradatelné k vedení hospodaření územně samosprávného celku v daném rozpočtovém období, které trvá jeden rok. Rozpočtový proces probíhá většinou po dobu 1,5 až 2 let (Zákon č. 250/2000 Sb.). Rozpočtový proces je konání, které je zajišťováno prostřednictvím orgánů volených či výkonných, je spjato se sestavením územního rozpočtu, jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a schválením závěrečné bilance (Peková, 2004). Jednotlivé etapy rozpočtového procesu jsou:

- sestavení návrhu územního rozpočtu,
- projednávání a schválení návrhu územního rozpočtu,
- kontrola plnění rozpočtu územního rozpočtu,
- průběžná kontrola plnění územního rozpočtu,
- přehled o skutečném plnění rozpočtu,
- následná kontrola (Peková, 2004).

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtů většinou zajišťuje výkonný orgán obce z pravidla finanční odbor. Návrh rozpočtu se sestavuje na základě rozpočtového výhledu. Sestavování rozpočtu navazuje na údaje z platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Rozpočet zahrnuje také spojitost mezi jinými rozpočty krajů, svazků obcí apod. V návrhu rozpočtu by měly být uvedeny požadavky vedoucích odborů a zastupitelů, měl být sestaven na základě analýzy nejméně dva roky zpět a měl by být rozdělen do následujících částí na příjmy, běžné výdaje a kapitálové výdaje (Provažníková, 2007). **Projednávání návrhu rozpočtu** je zajišťováno výkonnými orgány obce na základě místních podmínek, jestliže mají tyto orgány poznámky, jsou finančním výborem zapsány do návrhu rozpočtu. **Schvalování rozpočtu** je výlučnou pravomocí zastupitelstva obce. Při tomto procesu je pro zastupitelstvo důležitý objem a struktura příjmů a výdajů, změna rozpočtového určení daní, popřípadě vyrovnání plánovaného salda veřejného rozpočtu (Peková, 2008). Zastupitelé odsouhlasí závazné

ukazatele, které následně po odsouhlasení rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby, nebo může dojít k neodsouhlasení návrhu rozpočtu, kdy je návrh vrácen k přepracování. V případě, že není návrh schválen do začátku rozpočtového období, hospodaří se podle rozpočtového provizoria (Provazníková, 2007), (Peková, 2008). **Kontrolu plnění rozpočtu** jeho vyhodnocení během roku provádí výkonné orgány obce i volené orgány obce, které také následně zpracují závěrečný účet. Tyto orgány rozebírají a kontrolují plnění rozpočtu a snaží se najít účinná opatření, která zamezí účinkům negativních vlivů (Provazníková, 2007). **Přehled o skutečném plnění rozpočtu**, jde o sestavení bilance rozpočtu, především o plnění příjmů a výdajů (Peková, 2008). Skončením rozpočtového roku zajišťuje odbor rozpočtu vytvoření bilance skutečného plnění příjmů nebo výdajů rozpočtu, jedná se o závěrečný účet obce. Je prodiskutován výbory a následně odsouhlasen zastupitelstvem. Zpráva o skutečném plnění rozpočtu by měla obsahovat analýzu faktorů, které měly vliv na dodržení výše příjmů a výdajů v uplynulém rozpočtovém období. Dále by tato zpráva měla obsahovat návrh opatření na eliminaci negativních vlivů v budoucnosti (Wokoun, 2011). **Následná kontrola hospodaření obce** je realizována za uplynulý kalendářní rok a jeho důležitou součástí je zpráva o přezkoumání hospodaření obce, která také zahrnuje vypracování závěrečného účtu. Vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok musí zahrnovat záznamy za hospodaření s příjmy a výdaji v plném členění rozpočtové skladby. Členění musí být důkladné, aby na jeho základě bylo možné vyhodnotit finanční hospodaření obce a jí založených právnických osob. Zpráva k závěrečnému účtu musí obsahovat analýzu faktorů, které mají vliv na plnění příjmů a výdajů rozpočtu na návrh opatření, které zapříčiní jejich omezení (Provazníková, 2007). Podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb. musí být rozpočet územně samosprávného celku uveřejněn na jeho internetových stránkách do 30 dnů od jeho odsouhlasení. Současně jsou na úřední desce zveřejněny informace o rozpočtu, který lze nalézt v elektronické podobě a kde je možné nahlížení do jeho listinné podoby. Takto je přístupný až do schválení rozpočtu na následující rozpočtový rok (250/2000 Sb. zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Zásady rozpočtového procesu

Během rozpočtového procesu se obec musí řídit dodržováním rozpočtových zásad, které jsou platné v celé rozpočtové soustavě a působí komplexně (Peková, 2004). Podle Pekové (2004) mezi zásady rozpočtového procesu patří:

- zásada každoročního sestavování a schvalování územního rozpočtu,
- zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu,
- zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu,
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu,
- zásada hospodárnosti a efektivnosti,
- zásada publicity.

Zásada každoročního sestavování a schvalování územního rozpočtu, se řídí ročním rozpočtem (Zákon č. 128/2000 Sb.). V případě, že není rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří se podle rozpočtového provizoria, rozhodnutí, jak podle něho bude obec hospodařit, je pravomocí zastupitelstva obce. **Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu**, jedná se o věcný předpoklad příjmů a výdajů rozpočtu, je nutný pro splnění finančního plánu bez znatelných odchylek. Uznáváním této zásady nedochází ke zkreslování údajů v rozpočtu. **Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu**. Jedná se o úplnost a jednotnost získanou za pomoci závazné rozpočtové skladby (Peková, 2004). Tato zásada je nutná, aby mohly být příjmy a výdaje v rámci rozpočtové soustavy kontrolovány, analyzovány a srovnávány. Srovnání je podstatné především v čase, v národním i mezinárodním měřítku, z tohoto důvodu se používá závazná rozpočtová skladba jako nástroj klasifikace příjmů a výdajů. **Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu**, uznávání této zásady je podstatné pro správné hospodaření subjektů územní samosprávy (Peková, 2011). **Zásada hospodárnosti a efektivnosti** je přerozdělování příjmů a na krytí potřeb (Pařízková, 2008). Konkrétně vyčleněný příjem je použit k financování určené konkrétní potřeby, která pokrývá daný konkrétní výdaj (Peková, 2011). **Zásada publicity**, jejím cílem je pečlivá informovanost občanů o tom, jak obec hospodaří, je považována za občanskou kontrolu (Peková, 2004).

2.3.2 Skladba rozpočtu obce

Składba rozpočtu obce je zásadním třídícím standardem pro peněžní operace veřejných rozpočtů. Jednotná posloupnost klasifikačního postupu je uvedena ve vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Zajišťuje sledování příjmů a výdajů a salda hospodaření a financování v soustavě veřejných rozpočtů (Provazníková, 2007). Principy rozpočtové skladby obce:

- jednotnost,
- závaznost,
- stabilita,
- srozumitelnost,
- kompatibilita (Vojtíšková, 2018).

Princip jednotnosti zajišťuje jednotnost a přehlednost rozpočtů a mimorozpočtových fondů, které jsou uvedené v rozpočtové soustavě, zajišťuje průhlednost rozpočtového hospodaření (Peková, 2011). **Princip závaznosti**, je třídění jednotlivých položek v celé rozpočtové soustavě. **Princip stability**, jeho cílem je analyzovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě, v čase i prostoru, zahrnuje také komparace pro mezinárodní srovnání. **Principem srozumitelnosti** rozumíme přesně definovaná pravidla, která umožňují veřejnou a občanskou kontrolu. **Princip kompatibility** s mezinárodními účetními a statistickými standardy (Peková, 2004).

Druhy třídění rozpočtové skladby

Dle vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, evidujeme několik druhů třídění příjmů a výdajů:

- kapitolní,
- druhové,
- odvětvové,
- konsolidační,
- zdrojové,
- transferové.

Kapitolní třídění je podle Provazníkové (2007), využíváno především u státního rozpočtu a pro obce a kraje je nepovinné. **Druhové třídění** patří mezi třídění základní, platí pro peněžní operace, které jsou rozděleny na příjmy, výdaje a financování (Provazníková, 2007). Členění příjmů a výdajů, dle členění druhového, jsou jako nejnižší postavené rozpočtové položky (Provazníková, 2007). Druhové členění podle Vojtíškové (2018) je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č. 2.2: Druhové členění příjmu a výdajů

Třída	Položka
Třída 1	daňové příjmy včetně správních a místních poplatků
Třída 2	nedaňové příjmy z vlastní činnosti, ze sankcí, splátky půjček
Třída 3	kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, darů a příspěvků
Třída 4	přijaté transfery investiční a neinvestiční
Třída 5	běžné výdaje obecné
Třída 6	kapitálové výdaje
Třída 7	financování

Zdroj: Vojtíšková 2018, vlastní zpracování

Odvětvové třídění rozděluje příjmy a výdaje na základě odvětví. Z tohoto pohledu se třídí všechny výdaje a příjmy pouze na daňové a kapitálové, výjimkou jsou příjmy ze splátek půjčených prostředků (Provazníková, 2007). Dle členění odvětvového jsou jednotkami členění rozpočtové skupiny, oddíly, pododdíly a nejnižšími jednotkami jsou paragrafy (Provazníková, 2007). Podle Provazníkové (2007) evidujeme 6 skupin odvětvového třídění:

Tabulka č. 2.3: Odvětvové členění příjmů a výdajů

Třída	Položka
1	zemědělství a lesní hospodářství
2	průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3	služby pro obyvatelstvo
4	sociální věci a politika zaměstnanosti
5	bezpečnost státu a právní ochrana
6	všeobecná veřejná správa

Zdroj: Provazníková (2007), vlastní zpracování

Konsolidační členění člení příjmy a výdaje na základě stupňů konsolidace, tedy jednotkami členění je 9 záznamových jednotek. Zdrojové členění se skládá z členění podkladového, prostorového a nástrojového. Z hlediska podkladového se příjmy a výdaje člení na podkladové jednotky. Z hlediska prostorového se příjmy a výdaje člení, na základě jejich prostorového původu, na prostorové jednotky. Z hlediska nástrojového se příjmy a výdaje člení na jednotlivé fondy, programy a projekty EU. Transferové členění z pohledu účelu transferu člení příjmy a výdaje na účelové znaky (Vojtíšková, 2018).

Rozdělení příjmů a výdajů podle rozpočtové skladby

Příjmy rozpočtu obce jsou uvedeny v zákoně č. 250/2000 Sb., podle něhož se rozpočet obce skládá především z příjmů z vlastního majetku, příjmů z výsledků vlastní činnosti, příjmů z hospodářské činnosti právnických osob, příjmů z vlastní správní činnosti, příjmů z místních poplatků, výnosů daní, dotací ze státního rozpočtu, prostředků získaných správní činností ostatních orgánů státní správy, přijaté peněžité dary (Zákon č. 250/2000 Sb.).

Dle rozpočtové skladby je vymezeno detailnější členění příjmů. Příjmy jsou rozděleny do třídy 1-4 rozpočtové skladby. Náleží sem:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- kapitálové příjmy a přijaté dotace (Peková, 1997).

Třída 1 – Daňové příjmy - patří sem příjmy, které jsou povinné. V této třídě jsou příjmy dále děleny na svěřené daně, sdílené daně, místní poplatky a správní poplatky, do těchto skupin patří neopětované příjmy, které plynou z daní, sociálního a zdravotního pojištění, doplatků daní a sankcí za opožděné platby nebo špatné placení (Peková, 2004).

Třída 2 – Nedaňové příjmy - do této třídy náleží všechny opětované příjmy např. příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb, přijaté splátky půjček za smyslem rozpočtové politiky, příjmy sankční povahy, jenž, se nevztahují k daním.

Třída 3 – Kapitálové příjmy - jsou všechny příjmy, které vznikají prodejem investičního majetku a finančních aktivit, jenž, představují majetkové podíly pro záměr rozpočtové politiky a přijaté dary pro investiční účely, mezi které nepatří dary ze zahraničí.

Třída 4 – Přijaté dotace - jsou detailněji rozděleny na běžné a kapitálové, neopětované a nenávratně inkasované dotace, dary, které byly poskytnuty od jiných úrovní vlád nebo od zahraničních vlád a institucí (Provazníková, 2007).

Výdaje rozpočtu obce – jejich objem a struktura je ovlivněna rozpočtem obce z pohledu příjmů, za předpokladu politiky vyrovnaného rozpočtu obce. Objem výdajů je ovlivněn nejen místním veřejným sektorem, který zajišťuje veřejné statky, ale také rozsahem odpovědnosti i pravomocemi obce a za zajišťování statků, které jsou svým významem nad rámec příslušné oblasti obce (Peková, 1997). Podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb. Patří mezi hlavní výdaje

z rozpočtu obce závazky, výdaje na vlastní činnost, výdaje spojené s výkonem státní správy, úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů apod.

Podle Provazníkové (2007) je členění výdajů následující:

- běžné výdaje,
- kapitálové výdaje.

Výdajové operace jsou rozděleny do 5. a 6. třídy, uvnitř kterých probíhá detailnější členění (Provazníková, 2007).

Třída 5 – Běžné výdaje, do kterých patří neinvestiční nákupy, což jsou výdaje za zboží a neinvestiční služby, mzdové náklady. Dále do této třídy patří neinvestiční transfery, neopětované výdaje na neinvestiční účely jako dotace a příspěvky, které jsou mimo rozpočtovou jednotku. Neinvestiční půjčky, které jsou dávány mimo rozpočtovou jednotku. **Třída 6 – Kapitálové výdaje, investiční nákupy** - do této třídy náleží opětované výdaje na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku, akcií a majetkových účastí. Zde také patří investiční transfery, které jsou neopětované výdaje charakteru dotací a příspěvků na investiční účely poskytovaných mimo rozpočtovou jednotku (Provazníková, 2007). Do třídy 6 dále patří investiční výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, na nákup cenných papírů, na investiční příspěvky právnických osob. Na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům atd. (Peková, 2004).

3 Metodologie hodnocení a charakteristika výdajů rozpočtu obce Kozmice

V třetí kapitole této práce jsou nejprve popsány metody, které byly využity pro analýzu výdajů obce Kozmice a následně je charakterizována obec Kozmice, její historie a také současnost, uvedená v podkapitole 3.1. Poté je věnována charakteristice a hodnocení výdajů rozpočtu obce Kozmice za období v rozmezí 2010 až 2020. K tomuto hodnocení je využito druhového členění rozpočtové skladby a odvětvového členění rozpočtové skladby. Nejprve jsou výdaje rozděleny podle členění druhového, na jehož základě jsou výdaje rozděleny podle druhového dělení běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou tvořeny výdaji na neinvestiční nákupy, platy, neinvestiční transfery apod. a kapitálové výdaje jsou tvořeny investičními transfery. Poté je provedena jejich analýza v průběhu let 2010 až 2020. Následně jsou celkové výdaje rozděleny, podle členění odvětvové, které člení příjmy a výdaje na základě odvětví. V této kategorii se výdaje dělí na služby pro obyvatelstvo, všeobecnou veřejnou správu apod. Výše zmíněné výdaje jsou v této práci také hodnoceny.

3.1 Metodologie realizované analýzy

Cílem bakalářské práce je zhodnocení vybraných výdajů obecního rozpočtu obce Kozmice v průběhu let 2010-2020. Pro toto hodnocení jsou využity data z Monitoru MF ČR (Ministerstvo financí ČR, 2021), což je informační portál ministerstva financí České republiky. Tato aplikace poskytuje veřejnosti volný přístup ke všem informacím, které se týkají hospodaření státu, měst, obcí a příspěvkových organizací. Data v této aplikaci pochází ze systému státní pokladny (IISSP – Integrovaný informační systém státní pokladny) a Centrálního systému účetních informací (CSÚIS) a jsou čtvrtletně aktualizována. Data z této aplikace byly využity pro zaznamenání výše výdajů obce Kozmice a jejich charakteristiku v průběhu sledovaných let 2010 až 2020. (Monitor, 2021).

Pro vypracování této práce je využita horizontální a vertikální finanční analýza, a metoda srovnání.

Horizontální analýza pozoruje, průběh jednotlivých položek, které se v čase mění. Rozbor horizontální analýzy lze provádět meziročně, kdy se srovnávají dvě období nebo více po sobě jdoucích období. Analýzu, je možné zpracovávat různými způsoby. Podílová

analýza, je jeden ze základních způsobů, kterým se provádí horizontální analýza, provádí se tak, že se poměruje hodnota v jednom období s hodnotou v období minulém. Druhým základním způsobem, kterým se horizontální analýza provádí, je analýza rozdílová, při které jsou zaznamenávány hodnoty v jednom období a v druhém období je porovnáván jejich rozdíl (Scholleová, 2008).

Vertikální finanční analýza se zabývá proporcionalitou jednotlivých položek vzhledem k základní veličině. Vertikální finanční analýza, zaznamenává procentní podíl na celku. Cílem této analýzy je zaznamenat a analyzovat, jak se jednotlivé části podílely na celkové sumě z hlediska časového. Při výpočtu je důležité, vztahovat jednotlivé položky k celkové sumě (Růčková, 2010).

Metoda srovnání neboli také metoda komparace. Tato metoda je založena na porovnání shod a rozdílů u porovnávaných objektů, jevů, úkazů, či ukazatelů. Podle Ochrany (2019), se metoda komparace vyznačuje tím, že za základ ke srovnání je považován určitý objekt a jeho rysy, které mají být zkoumány. Metoda srovnávání může srovnávat buď pojetí problémů, názorů, ověřování svého stanoviska apod., nebo srovnávat měření, zjišťování, hodnocení dosavadních ukazatelů. Může být rozlišena kvalitativní a kvantitativní metoda komparace. Kvalitativní metoda srovnávání je založena na posuzování, porovnávání a vyhledávání rozlišností, mezi jednotlivými subjekty. Kvantitativní metoda porovnává kvantitativní znaky. Komparovat lze jak, kvalitativní tak kvantitativní stránku subjektů. Tato metoda není metodou vědeckou nelze ji tedy používat jako přímý vědecký důkaz, ale lze na jejím základě vyslovovat vědecké závěry (Ochrana, 2019).

3.1.1 Geografické vymezení a obecná charakteristika obce Kozmice

Obec Kozmice se nachází v okrese Opava v oblasti, která se nazývá Hlučínsko a leží na území Moravskoslezského kraje. Obec Kozmice leží v nadmořské výšce 236 m. n. m. Nedaleko obce se nachází větší města, jako je Hlučín, Ostrava, Opava. Obcí také prochází velmi důležitá silniční komunikace č. 56, která spojuje tyto výše uvedená města (Kozmice oficiální stránky obce, 2021). Severním směrem od obce je umístěn rozlehlý les nazývaný Bor. A na jižním okraji obce se rozprostírají malé rybníky. Krajina kolem obce je mírně zvlněná a na západním okraji teče malá říčka Juliánka. Obec Kozmice získala svůj název od křestního jména svého zakladatele Kozmy (Sdružení obcí

Hlučínska, 2021). V současné době žije v této obci okolo 1923 obyvatel přibližně na rozloze 1 091 ha. Znak obce je na modrém pozadí situovaný bílý mlýnský kámen, značící smrt patrona obce a hasičů sv. Floriána. Mlýnský kámen je překřížen dvěma zlatými liliemi, které vyznačují sdružení dvou obcí Horních Kozmic a Dolních Kozmic v jednu obec (Místopisný průvodce po České republice, 2021).

Obrázek č. 3.1: Mapa umístění obce Kozmice v rámci České republiky

Zdroj: Moravskoslezský kraj (2021), vlastní zpracování

Obrázek č. 3.2: Mapa umístění obce Kozmice v rámci Moravskoslezského kraje

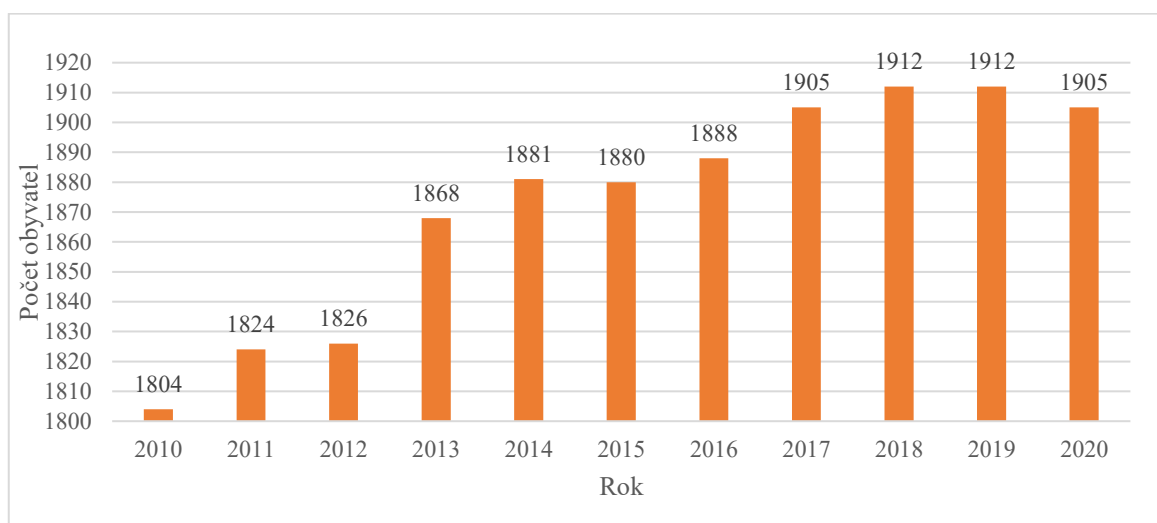
Zdroj: Moravskoslezský kraj (2021), vlastní zpracování

První zmínka o obci je datována roku 1349, kdy se Opavsko rozdělilo mezi potomky Knížete II. V roce 1377 příslušela obec dolnobenešovskému panství, v dalším století se obec rozdělila na Horní Kozmice a Dolní Kozmice. Horní část obce náležela Vladykům z rodu Čochtendorfu a následně dalším majitelům. Dolní část obce byla součástí panství Dolní Benešov. Horní Kozmice a Dolní Kozmice byly rozděleny do 17. stol, ve kterém se obě části opět spojily. Polovina 18. století byla významným historickým mezníkem obce, jelikož Marie Terezie přenechala část Slezska Prusku, tímto byl život obce v následujících letech ovlivněn. Kozmice byly součástí Československé republiky od roku 1920 do roku 1960. Během okupace byla obec Kozmice připojena k německé říši, toto období bylo ukončeno roku 1945, když přišly jednotky Sovětské armády. V roce 1973 se obec opět stala součástí Hlučína, následně roku 1993 byla obec Kozmice opět oddělena a je samostatnou obcí (Kozmice oficiální stránky obce, 2021).

Mezi zajímavosti obce patří památkově chráněná stodola s ohradní zdi z konce 19. století, kostel sv. Floriána, jehož stavba započala v roce 1934 a byla dokončena roku 1936. V obci je zřízena obecní knihovna, účelové hřiště. Dalšími aktivitami pro obyvatele a návštěvníky obce zajišťuje Tělovýchovná jednota Sokol Kozmice, která vedena fotbalový oddíl a pořádá také kulturní akce a také Sbor dobrovolných hasičů. Okolí obce využívají jak turisté, tak občané obce k rekreačním účelům, protože na katastrálním území obce se částečně rozkládá jezero Hlučínská šterkovna (Místopisný průvodce po České republice, 2021).

Vývoj počtu obyvatel obce Kozmice v letech 2010 až 2020 se mírně měnil a je vyobrazen v grafu 3.1. Data obsažená v grafu jsou k 12. měsíci daného roku, z níže uvedeného grafu je možné vyčíst, že obyvatelstvo v obci od roku 2010 mírně rostlo, pouze v některých letech se nejednalo o přírůstek obyvatelstva, ale o jeho mírný úbytek, a to v letech 2015 a 2020.

Graf č. 3.1: Vývoj počtu obyvatel obce v letech 2010 až 2020

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Organizační struktura obce se skládá ze starosty obce a místostarosty obce, tito jsou také členy zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce se skládá z 15 členů. Podřízenou organizační složkou obce je rada obce skládající se z 5 členů. Radou obce byla zřízena komise pro občanské záležitosti, komise kulturní a sportovní. Další podřízenou organizační složkou zastupitelstva je finanční výbor zastupitelstva, který je složen ze tří členů a kontrolní výbor zastupitelstva skládající se ze tří členů. Obec Kozmice zřídila také příspěvkové organizace obce jako je základní škola a mateřská škola Kozmice.

3.2 Přehled výdajů obce Kozmice v letech 2010-2020

K hodnocení vybraných výdajů obce Kozmice bylo využito členění druhového a odvětvového. Nejprve jsou charakterizovány celkové výdaje a jejich rozdělení podle členění druhového a poté jsou charakterizovány podle členění odvětvového. Vývoj celkových výdajů obce Kozmice v horizontu let 2010 až 2020 uvádí tabulka č. 3.1.

Tabulka č. 3.1: Přehled celkových výdajů obce Kozmice v letech 2010-2020

Rok	Výdaje celkem
2010	12 803 990,00
2011	44 973 530,63
2012	14 950 069,34
2013	22 979 349,57
2014	14 983 841,40
2015	21 616 115,49
2016	15 050 031,56
2017	19 354 966,00
2018	22 903 464,65
2019	25 594 552,95
2020	26 290 035,45

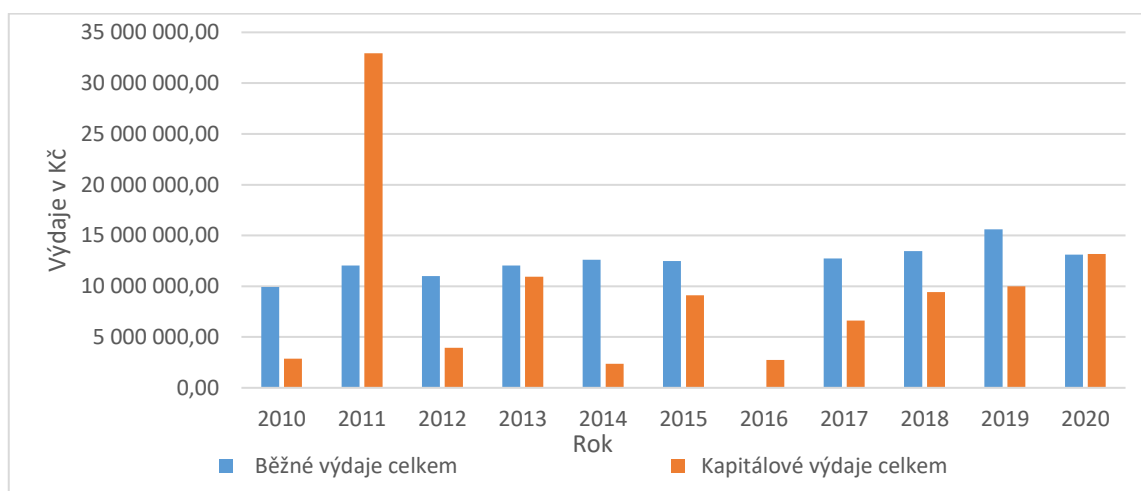
Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Celkové výdaje měly v průběhu sledovaného období kolísavou tendenci. Celkové výdaje v roce 2011 vzrostly na 44 973 530,63 Kč. V tomto roce se jedná o největší vychýlení výdajů za celé pozorované období. Následně v roce 2012 klesly a v roce 2013 opět vzrostly o 8 029 280,23 Kč. V roce 2014 celkové výdaje klesly o 7 995 508,17 Kč, následoval vzrůst v roce 2015 na celkovou výši 21 616 115,49 Kč. V roce 2016 celkové výdaje klesly o 6 566 083, 93 Kč. V posledních čtyřech letech sledovaného období celkové výdaje obce Kozmice rostly. Z dlouhodobého pohledu, lze říci, že v průběhu let 2010 až 2020 mají celkové výdaje obce Kozmice rostoucí tendenci.

Analýza výdajů obce Kozmice podle členění druhového

Celkové výdaje obce Kozmice se podle druhového členění skládají z běžných a kapitálových výdajů. V následujícím grafu je uvedena struktura celkových výdajů za rok 2010 až 2020. V tomto grafu je na první pohled zřejmé, že běžné výdaje tvoří téměř ve všech letech sledovaného období výrazně větší část z celkových výdajů. Pouze v roce 2011 tvoří větší část z celkových výdajů kapitálové výdaje. V roce 2020 se běžné a kapitálové výdaje rovnají.

Graf č. 3.2: Přehled běžných a kapitálových výdajů obce Kozmice

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou tvořeny součtem výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje, výdajů na platy a podobné související výdaje, výdajů na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, výdajů na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční transfery a související platby do zahraničí (Ministerstvo financí ČR, 2021).

Tabulka č. 3.2: Běžné výdaje obce Kozmice během let 2010-2020

Rok	Běžné výdaje celkem
2010	9 919 310,00
2011	12 030 509,26
2012	11 007 460,34
2013	12 041 054,16
2014	12 612 097,42
2015	12 493 645,49
2016	12 297 058,55
2017	12 729 805,15
2018	13 470 051,79
2019	15 612 240,09
2020	13 112 369,84

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle tabulky č. 3.2 měla výše běžných výdajů od roku 2010 vzestupnou tendenci. Jediné výkyvy nastaly v roce 2012, 2015, 2016 a 2020, kdy výše běžných výdajů nevrstla, ale poklesla v roce 2012 o 1 023 048,92 Kč, v roce 2015 byl zaznamenán pokles o 118 451,93 Kč, v roce 2016 byl pokles o 196 559,45 Kč a v roce 2020 poklesly

celkové běžné výdaje o 2 499 870,25 Kč. Nejmenší běžné výdajů byly zaznamenány v roce 2010, kdy činily 9 919 310 Kč, největší vynaložené běžné výdaje byly zaznamenány v roce 2019 v částce 15 612 240,09 Kč.

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou tvořeny součtem výdajů na investiční nákupy a související výdaje a investiční transfery. Strukturu kapitálových výdajů obce Kozmice a jejich vývoj v letech 2010 až 2020 uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 3.3: Vývoj kapitálových výdajů v letech 2010 až 2020

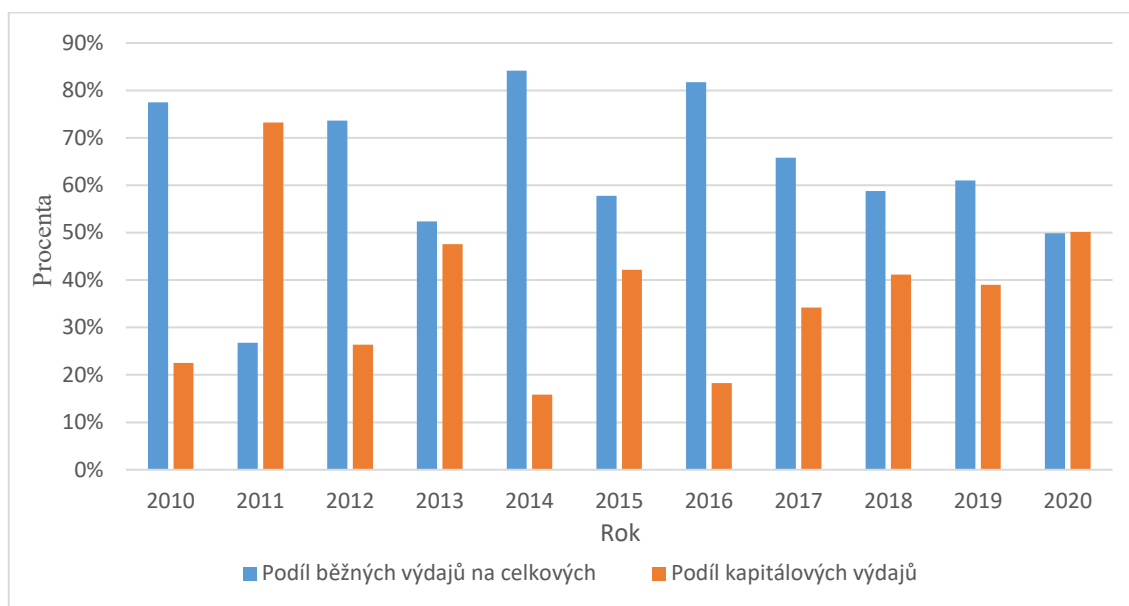
Rok	Kapitálové výdaje celkem
2010	2 884 680,00
2011	32 943 021,37
2012	3 942 609,00
2013	10 938 295,41
2014	2 371 743,98
2015	9 122 470,00
2016	2 752 973,01
2017	6 625 160,85
2018	9 433 412,86
2019	9 982 312,86
2020	13 177 665,61

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka č. 3.3, uvádí vývoj kapitálových výdajů v letech 2010-2020. V prvních sedmi letech sledovaného období se střídal pokles s růstem až do roku 2016. Od roku 2016 do roku 2020 kapitálové výdaje rostly. V posledním roce sledovaného období dosáhly celkové kapitálové výdaje částky 13 177 665,61 Kč. Nejvyšší částky dosahovaly kapitálové výdaje v roce 2011, kdy jejich výše činila 32 943 021,37 Kč. Naopak nejnižší kapitálové výdaje byly zaznamenány v 2014, kdy jejich celková výše činila 2 371 743,98 Kč.

Graf č. 3.3 uvádí jaké je zastoupení běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích obce Kozmice v letech 2010 až 2020.

Graf č. 3.3: Procentuální podíl běžných a kapitálových výdajů na výdajích celkových v letech 2010 až 2020

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výše uvedený graf č. 3.3 zaznamenává procentuální zastoupení běžných a kapitálových výdajů obce Kozmice v průběhu sledovaného období a to let 2010 až 2020. V roce 2014 činil procentuální podíl běžných výdajů na výdajích celkových 84 %, jedná se o rok, kdy bylo procentuální zastoupení výdajů běžných na výdajích celkových nejvyšší. Nejnižší podíl běžných výdajů na výdajích celkových byl zaznamenán v druhém roce sledovaného období ve výši 27 %. V roce 2020 bylo složení běžných výdajů a kapitálových výdajů 50 %. Nejvyšší podíl na celkových výdajích činili kapitálové výdaje v roce 2011, v tomto roce byl procentuální podíl na celkových výdajích 73 %. Naopak nejnižší podíl kapitálových výdajů na výdajích celkových byl zaznamenán v roce 2014, kdy tento podíl činil 16 %. V posledním roce sledovaného období byl podíl kapitálových výdajů na výdajích celkových 50 %.

Analýza výdajů obce Kozmice podle členění odvětvového

V této práci je také využito třídění výdajů obce Kozmice podle členění odvětvového. Podle tohoto členění jsou výdaje obce Kozmice složeny ze součtu výdajů na služby pro obyvatelstvo, všeobecnou a veřejnou správu a služby, průmyslové a ostatní odvětví, bezpečnost státu a právní ochrana, zemědělství lesní hospodářství, rybářství a sociální věci a politika zaměstnanosti.

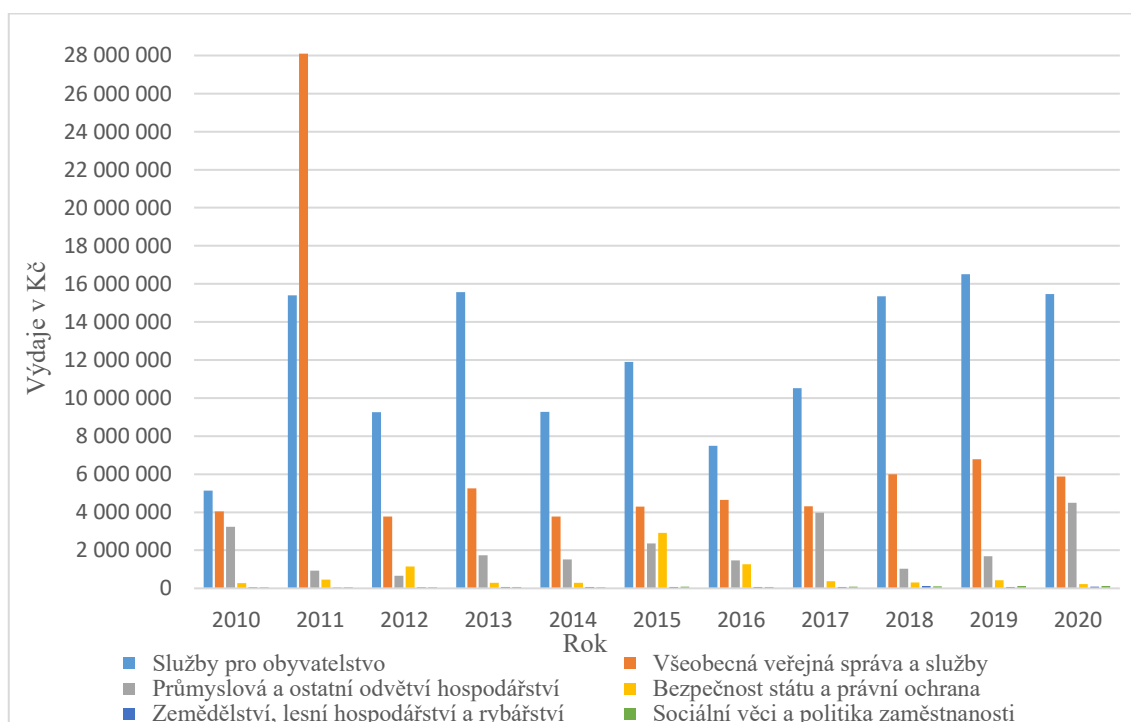
Tabulka č. 3.4: Složení výdajů obce Kozmice podle odvětvového členění

Třída	Položka
1	Služby pro obyvatelstvo
2	Všeobecná veřejná správa a služby
3	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
4	Bezpečnost státu a právní ochrana
5	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
6	Sociální věci a politika zaměstnanosti

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Strukturu výdajů obce Kozmice, dle členění odvětvového uvádí graf č. 3.4 v průběhu období 2010 až 2020. Podle tohoto grafu je zřejmé, že po dobu všech sledovaných let měly nejvyšší zastoupení na celkových výdajích výdaje na služby pro obyvatelstvo, jediný výkyv byl zaznamenán v roce 2011, kdy bylo nejvyšší zastoupení výdajů na všeobecnou veřejnou správu a služby.

Graf č. 3.4: Struktura výdajů obce Kozmice dle členění odvětvového v průběhu sledovaných let

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Služby pro obyvatelstvo jsou první třídou, která je pozorována v průběhu sledovaného období v rozmezí let 2010 až 2020. Do této třídy v obci Kozmice patří výdaje na služby pro obyvatelstvo, jako jsou výdaje na vzdělávání ochranu životního prostředí apod.

Tabulka č. 3.5: Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Rok	Služby pro obyvatelstvo
2010	5 137 400,00
2011	15 399 932,34
2012	9 256 595,28
2013	15 558 626,58
2014	9 280 016,72
2015	11 896 738,42
2016	7 491 335,92
2017	10 523 297,49
2018	15 349 843,66
2019	16 502 984,59
2020	15 468 421,34

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

V prvních sedmi letech sledovaného období se střídá růst výdajů na služby pro obyvatelstvo s následným poklesem. V prvním roce byl zaznamenán růst o 10 262 532,34 Kč, následně v roce 2012 byl evidován pokles o 6 143 337,06 Kč. V třetím roce vzrostly výdaje na služby pro obyvatelstvo o 6 302 031,30 Kč, jedná se o nejvyšší evidovaný přírůstek. V roce 2014 byl opět zaznamenán pokles o 6 278 609,86 Kč, což byl také největší pokles za celé sledované období, v roce 2015 výdaje vzrostly o 2 616 721,70 Kč. V roce 2016 klesly výdaje na služby pro obyvatelstvo na celkovou částku 7 491 335, 92 Kč. V letech 2017, 2019 byl evidován růst výdajů na služby pro obyvatelstvo. V posledním roce sledovaného období výdaje na služby pro obyvatelstvo klesly na celkovou částku 15 468 421,34 Kč.

Výdaje na veřejnou správu a služby jsou druhou třídou, která je analyzována v této práci v horizontu let 2010 až 2020. Celková výše těchto výdajů je uvedena v následující tabulce 3.6.

Tabulka č. 3.6: Výdaje na veřejnou správu a služby

Rok	Všeobecná veřejná správa a služby
2010	4 044 640,00
2011	28 102 358,49
2012	3 770 434,56
2013	5 250 703,82
2014	3 767 507,91
2015	4 295 226,02
2016	4 655 140,93
2017	4 313 281,22
2018	6 001 760,08
2019	6 784 079,52
2020	5 881 692,16

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výdaje na všeobecnou veřejnou správu v druhém roce sledovaného období výrazně vzrostly z částky 4 044 640,00 Kč v roce 2010 na částku 28 102 358,49 Kč v roce 2011. Jedná se o největší meziroční přírůstek, a to o částku 24 057 718,49 Kč. V roce 2012 výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby výrazně klesly na 3 770,434,56, je to největší zaznamenaný pokles ve sledovaném období o 24 331 923,93 Kč. V roce 2013 výdaje mírně vzrostly o 1 483 195,91 Kč, v roce 2014 výdaje klesly z částky 5 250 703,82 Kč na částku 3 767 507,91 Kč. V následujících letech 2015 a 2016 se výdaje mírně zvyšovaly, až v roce 2017 mírně klesly. V letech 2018 a 2019 se výdaje zvyšovaly a v roce 2020 byly výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby na nižší hodnotě než v předchozích dvou letech, a to na částce 5 881 692,16 Kč.

Výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství jsou třetí sledovanou třídou, podle členění odvětvového, která je předmětem hodnocení této práce. Celková výše vynaložených výdajů na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství v letech 2010 až 2020 je uvedena v tabulce č. 3.7.

Tabulka č. 3.7: Výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Rok	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
2010	3 233 620,00
2011	926 316,80
2012	669 153,00
2013	1 734 523,07
2014	1 519 701,57
2015	2 365 492,06
2016	1 471 066,61
2017	3 983 600,19
2018	1 035 591,39
2019	1 680 275,41
2020	4 497 828,53

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle tabulky č. 3.7, jsou výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství v prvních třech letech sledovaného období klesaly. Výstupní hodnotou pro pokles, byly výdaje zaznamenané v prvním roce sledovaného období, kdy tyto výdaje činily 3 233 620,00 Kč. V druhém roce sledovaného období tyto výdaje poklesly na 926 316,80 Kč, mezi těmito roky byl evidován pokles o 2 307 303,20 Kč. Nejnižší výdaje byly na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, zaznamenaný v roce 2012 v částce 669 153 Kč. Naopak nejvyšší vynaložené výdaje na průmyslová a ostatní odvětví byly v roce 2020 ve výši 4 497 8218,53, kdy se také jednalo o nejvyšší přírůstek. V roce 2020 vzrostly výdaje o 2 784 553,12 Kč.

Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu jsou čtvrtou třídou odvětvového členění, která je v této práci charakterizována. Výše, které dosahovaly výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu, ve sledovaném období je uvedena v tabulce č. 3.8.

Tabulka č. 3.8: Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Rok	Bezpečnost státu a právní ochrana
2010	276 280,00
2011	459 129,00
2012	1 150 319,50
2013	296 809,10
2014	291 750,20
2015	2 910 448,99
2016	1 275 383,60
2017	372 418,10
2018	301 393,52
2019	428 605,43
2020	221 430,42

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Nejvyšší výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu jsou evidovány v roce 2015. Naopak nejnižší výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu jsou evidovány v roce 2010. V prvních třech letech sledovaného období měly tyto výdaje rostoucí tendenci. V následujícím roce 2013 výdaje prudce klesly z částky 1 150 319,50 Kč v roce 2012, na částku 296 809,10 Kč v roce 2013. V těchto letech byl zaznamenán největší meziroční pokles a to o 853 510,40 Kč. V roce 2014 výdaje dále mírně klesaly. Následně v roce 2015 výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu prudce vzrostly na částku 2 910 448,99. Je to nejvyšší přírůstek ve sledovaném období, a to o částku 2 618 698,79 Kč. Od roku 2015 do roku 2018 výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu mají klesající tendenci. V roce 2019 výdaje vzrostly o částku 127 211,91 Kč. V posledním roce sledovaného období činily výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu 221 430,42 Kč.

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství, a rybářství jsou pátou třídou, která je v této práci dle odvětvového členění zaznamenávána, jejich celková výše je uvedena v tabulce č. 3.9 za období sledovaných let 2010-2020.

Tabulka č. 3.9: Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství

Rok	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
2010	63 530,00
2011	35 904,00
2012	54 147,00
2013	70 247,00
2014	66 905,00
2015	66 850,00
2016	78 780,00
2017	76 579,00
2018	115 876,00
2019	80 108,00
2020	89 663,00

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství v roce 2011 klesly z částky 65 530 Kč v roce 2010 na částku 35 904 Kč. Zaznamenaná výše těchto výdajů v roce 2010 je nejnižší částkou ve sledovaném období. V následujících dvou letech pozorovaného období tyto výdaje mírně rostly, a to na celkovou částku 70 247 Kč. V letech 2014 a 2015 výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství mírně klesaly. V roce 2016 tyto výdaje vzrostly o 11 930 Kč, v roce 2017 klesly. Na nejvyšší vynaloženou hodnotu se tyto sledované výdaje obce Kozmice dostaly v roce 2018, kdy celková vynaložená částka činila 115 876 Kč. V roce 2019 výdaje klesly o 35 768 Kč. V posledním roce, pozorovaného období, činila výše výdajů na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství 89 663 Kč.

Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti jsou šestou třídou, která byla dle odvětvového třídění výdajů sledována. Celková výše výdajů na sociální věci a politiku zaměstnanosti je uvedena v tabulce č. 3.10, ve které jsou uvedeny tyto výdaje v průběhu sledovaných let 2010-2020.

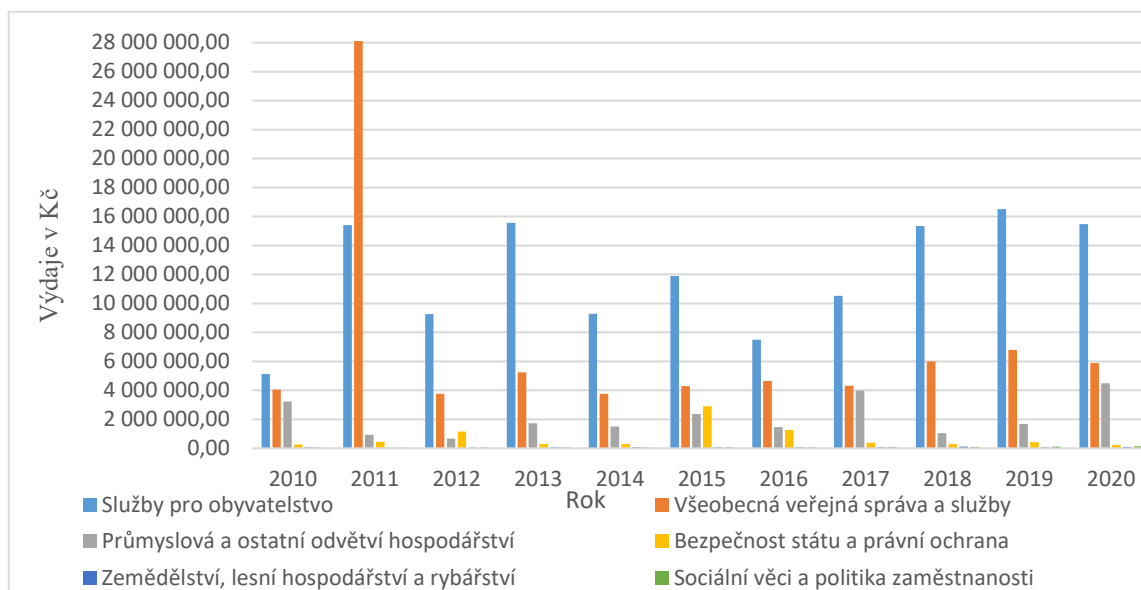
Tabulka č. 3.10: Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Rok	Sociální věci a politika zaměstnanosti
2010	48 520,00
2011	49 890,00
2012	49 420,00
2013	68 440,00
2014	57 960,00
2015	81 360,00
2016	78 324,50
2017	85 790,00
2018	99 000,00
2019	118 500,00
2020	131 000,00

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Obec Kozmice měla výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti nejvyšší v roce 2020, kdy tyto výdaje činili 131 000 Kč. Naopak nejnižší tyto výdaje byly v roce 2010 v částce 48 520 Kč. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti měli rostoucí tendenci téměř ve všech letech od roku 2013 do roku 2020. Jediné výkyvy, které byly zaznamenány, nastaly v letech 2014 a 2016, kdy se tyto výdaje snížily. V roce 2014 byl meziroční pokles o 10 480 Kč. V roce 2016 byl zaznamenán meziroční pokles o 3 035,50 Kč. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti od roku 2010 do roku 2020 měly rostoucí tendenci. V následujícím grafu č. 3.5, je uvedeno procentuální zastoupení výdajů podle odvětvového členění na výdajích celkových. Z následujícího grafu je zřejmé, že nejvyšší zastoupení na celkových výdajích mají výdaje na služby pro obyvatelstvo téměř ve všech letech sledovaného období. Jediná změna byla v roce 2011, kdy nejvyšší procentuální podíl na celkových výdajích měly výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby.

Graf č. 3.5: Procentuální podíl výdajů dle odvětvového členění na výdajích celkových

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

4 Zhodnocení vývoje vybraných výdajů v kontextu celkového hospodaření obce Kozmice

V této kapitole bakalářské práce jsou sledovány vybrané běžné výdaje, mezi které patří:

- výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje,
- výdaje na platy a podobné související výdaje,
- výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu,
- neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům,
- neinvestiční transfery obyvatelstvu,
- neinvestiční transfery a související platby do zahraniční a ostatní neinvestiční výdaje.

Vývoj výše uvedených výdajů je zhodnocený s běžnými výdaji a celkovými výdaji rozpočtu obce Kozmice, v průběhu let 2010 až 2020.

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje vyobrazuje tabulka č. 4.1 v průběhu sledovaného období. V této tabulce jsou uvedeny také procentuální podíly na běžných výdajích a na celkových výdajích obce, tyto procentuální podíly jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa.

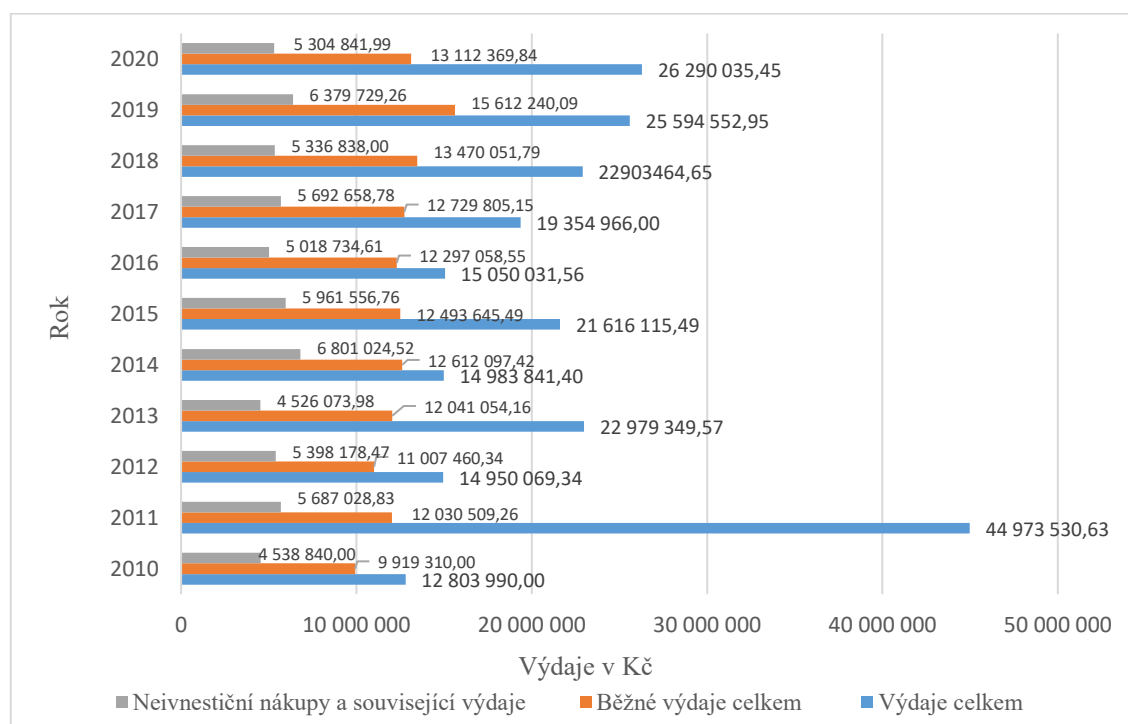
Tabulka č. 4.1: Výše výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje

Rok	Neinvestiční nákupy a související výdaje	% podíl na běžných výdajích	% podíl na celkových výdajích
2010	4 538 840,00	45,76 %	35,45 %
2011	5 687 028,83	47,27 %	12,65 %
2012	5 398 178,47	49,04 %	36,11 %
2013	4 526 073,98	37,59 %	19,70 %
2014	6 801 024,52	53,92 %	45,39 %
2015	5 961 556,76	47,72 %	27,58 %
2016	5 018 734,61	40,81 %	33,35 %
2017	5 692 658,78	44,72 %	29,41 %
2018	5 336 838,00	39,62 %	23,30 %
2019	6 379 729,26	40,86 %	24,93 %
2020	5 304 841,99	40,46 %	20,18 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle tabulky č. 4.2 byly nejvyšší výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje vynaloženy v roce 2014. V tomto roce dosahovala celková výše těchto výdajů částky 6 801 024,52 Kč. V průběhu sledovaných let byl v roce 2014 zaznamenán také největší podíl na celkových výdajích za všechny sledované roky. Nejnižší vynaložené výdaje byly na neinvestiční nákupy a související výdaje zaznamenány v roce 2013, kdy celková výše těchto výdajů činila 4 526 073,98 Kč. Dále je v tabulce uveden procentuální podíl výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje na běžných výdajích. Lze říci, že v prvních třech letech se tento podíl mírně zvyšoval. V posledních dvou letech se podíl na běžných výdajích podíl mírně lišil o 0,4 %. Na základě této tabulky, bylo zjištěno, že tyto výdaje měly od roku 2010 do roku 2020 rostoucí tendenci.

Graf č. 4.1: Vyobrazení výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje v závislosti na běžných a celkových výdajích obce Kozmice v průběhu sledovaného období

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Graf č. 4.1 vyobrazuje výdaje na neinvestiční nákupy, související výdaje a celkové výdaje obce Kozmice. Tato skupina má největší zastoupení na běžných výdajích ze všech skupin běžných výdajů, které byly v této bakalářské práci sledovány. Tyto výdaje tvoří běžné výdaje podílem od 37 % do 53 % v průběhu sledovaných let. Podle výše grafu č. 4.1 je zřejmé, že podíl této skupiny běžných výdajů tvoří nezanedbatelnou část na výdajích celkových. Největší zastoupení výdajů na neinvestiční nákupy na výdajích celkových bylo v roce 2014, kdy výše těchto výdajů dosahovala 6 801 024, 52 Kč. Oproti

tomu nejmenší podíl výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje na celkových výdajích byl v roce 2013, kdy tvořil 37,59 %. Současně jde o největší propad, který je zaznamenán v průběhu sledovaných let. Nejnižší podíl měly výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje v roce 2011, jejich výše dosahovala v tomto roce 5 687 028,83, naopak výše celkových výdajů byla 44 973 530,63 Kč, lze říci, že jde o nejvyšší částku vynaloženou na celkové výdaje obecního rozpočtu obce Kozmice v průběhu sledovaných let a výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje činili pouze 12,65 % z jejich celkových výdajů. Výrazný výkyv celkových výdajů je zkršen velkými investičními výdaji, které byly vynaloženy v roce 2011 na stavbu polyfunkčního domu. Absolutní hodnota výdajů na neinvestiční nákupy zůstává v průměrné výši.

Platy a podobné související výdaje, jsou další dílčí skupinou běžných výdajů, která byla sledována. Jejich výši v průběhů let 2010-2020 uvádí tabulka č. 4.2, v níž je také zaznamenán jejich procentuální podíl na běžných výdajích a celkových výdajích obce Kozmice v jednotlivých letech sledovaného období.

Tabulka č. 4.2: Výdaje na platy a podobné související výdaje

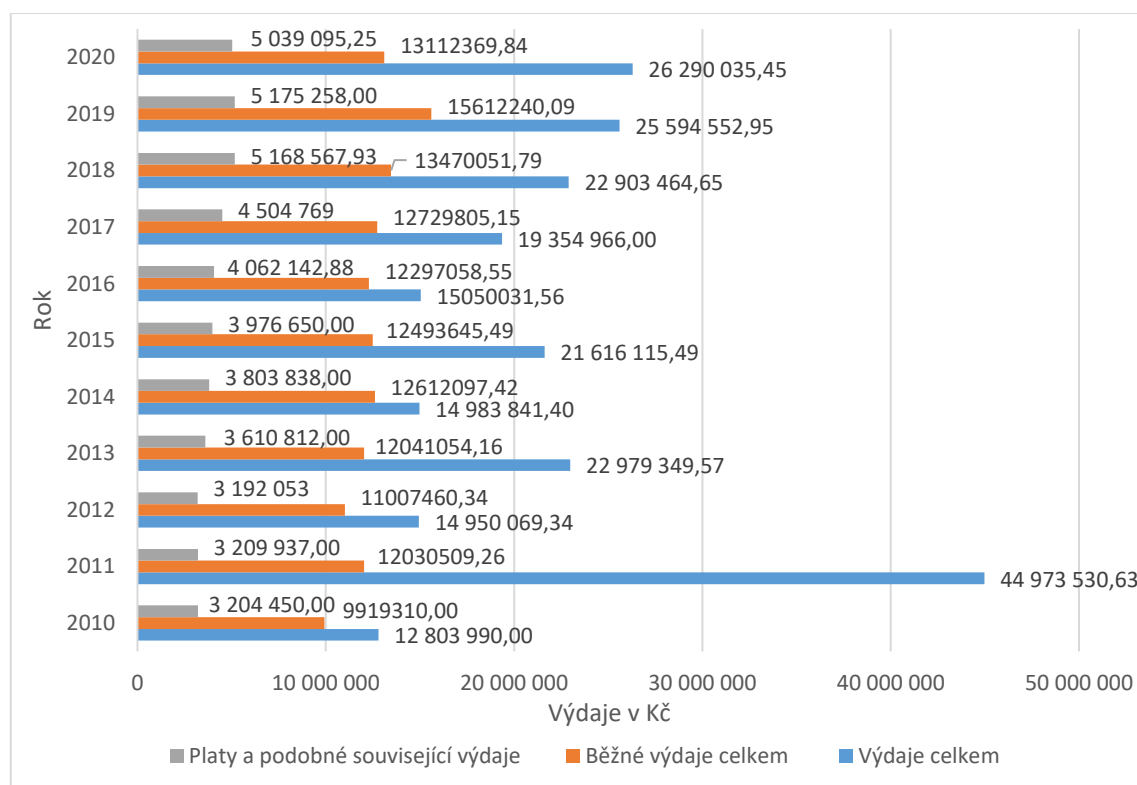
Rok	Platy a podobné související výdaje	% podíl na běžných výdajích	% podíl na celkových výdajích
2010	3 204 450,00	32,31 %	25,03 %
2011	3 209 937,00	26,68 %	7,14 %
2012	3 192 053,00	29,00 %	21,35 %
2013	3 610 812,00	29,99 %	15,71 %
2014	3 803 838,00	30,16 %	25,39 %
2015	3 976 650,00	31,83 %	18,40 %
2016	4 062 142,88	33,03 %	26,99 %
2017	4 504 769,00	35,39 %	23,27 %
2018	5 168 567,93	38,37 %	22,57 %
2019	5 175 258,00	33,15 %	20,22 %
2020	5 039 095,25	38,43 %	19,17 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle tabulky č. 4.2, výdaje na platy a podobné související výdaje, v prvních dvou letech rostly. V roce 2012 mírně klesly z 3 209 937 Kč v roce 2011 na 3 192 053 Kč v roce 2012. Poté až do roku 2016 se výše výdajů za platy a podobné související výdaje zvyšovala. V posledním roce sledovaného období byl zaznamenán mírný pokles na částku 5 039 095,25 Kč. Největší výdaje na platy a související výdaje byly vynaloženy v roce 2019, kdy jejich výše byla 5 175 258 Kč. Největší procentuální podíl na běžných výdajích byl zaznamenán v roce 2018 ve výši 38,37 %. Nejnižší výše vynaložených

výdajů byla evidována v roce 2012, ve výši 3 192 053 Kč. Nejnižší procentuální podíl na výdajích běžných byl zaznamenán v roce 2011, ve výši 26,68 % v tomto roce také došlo k tomu, že procentuální podíl na celkových výdajích byl nejnižší za všechny sledované roky, a to ve výši 7,14 %. Tento výkyv je zkreslen především vysokým zvýšením celkových výdajů, a byl zapříčiněn mimořádnou investicí. Na základě dat z této tabulky měly výdaje na platy a podobné související výdaje od roku 2010 do roku 2020 rostoucí tendenci.

Graf č. 4.2: Vývoj výdajů na platy a podobné související výdaje v závislosti na výdajích celkových

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výdaje na platy a podobné související výdaje, představují významnou skupinu běžných výdajů, jejich vývoj je uveden v závislosti na celkových výdajích v graf č. 4.2. V průběhu sledovaných let tvořily výdaje na platy a podobné související výdaje průměrně 32,58 % celkových běžných výdajů. Výdaje na platy a podobné související výdaje mají mírně se zvyšující tendenci. Téměř v každém roce sledovaného období dochází k mírnému růstu celkových výdajů, pouze v roce 2012 a 2020 došlo k mírnému poklesu. V prvních šesti letech sledovaného období tvořily výdaje na platy a podobné související výdaje průměrně 18,84 % celkových vynaložených výdajů obce Kozmice. V posledních pěti letech tvořily výdaje na platy a podobné související výdaje průměrně 22,44 %.

Výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní a jejich procentuální podíl na celkových běžných výdajích a celkových výdajích obce Kozmice uvádí tabulka č. 4.3.

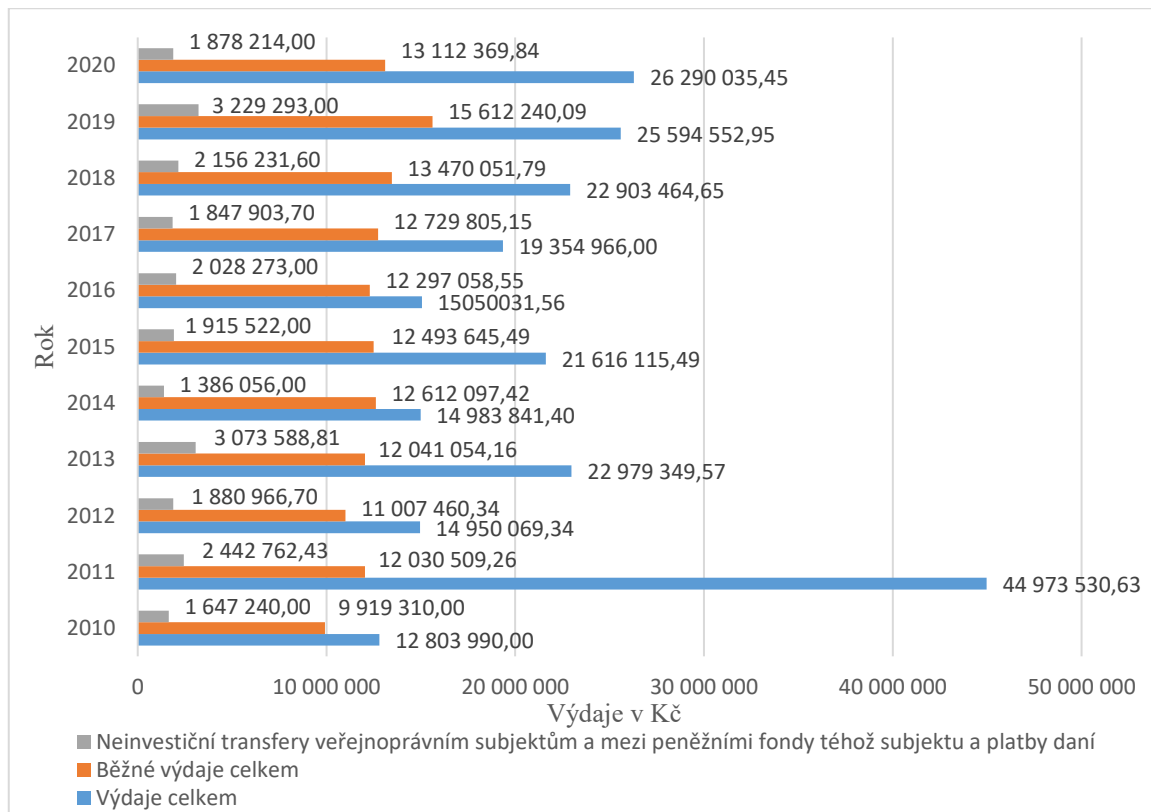
Tabulka č. 4.3: Výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní

Rok	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	% podíl na běžných výdajích	% podíl na celkových výdajích
2010	1 647 240,00	16,61 %	12,87 %
2011	2 442 762,43	20,30 %	5,43 %
2012	1 880 966,70	17,09 %	12,58 %
2013	3 073 588,81	25,53 %	13,38 %
2014	1 386 056,00	10,99 %	9,25 %
2015	1 915 522,00	15,33 %	8,86 %
2016	2 028 273,00	16,49 %	13,48 %
2017	1 847 903,70	14,52 %	9,55 %
2018	2 156 231,60	16,01 %	9,41 %
2019	3 229 293,00	20,68 %	12,62 %
2020	1 878 214,00	14,32 %	7,14 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Tabulka č. 4.3 eviduje zaznamenané výdaje, které byly vynaloženy na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní. Tyto výše zmíněné výdaje měly v roce 2019 výši 3 229 293 Kč. Za všechny sledované období se jedná o nejvyšší zaznamenanou částku. Tyto výdaje měly v tomto roce nejvyšší podíl na celkových běžných výdajích ve výši 20,68 %. Naopak nejnižší vynaložené náklady na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům byly zaznamenány v roce 2014 v celkové výši 1 386 056 Kč, v tomto roce tvořili také nejnižší procentuální podíl na běžných výdajích, a to ve výši 10,99 %. Vývoj výdajů na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní má v letech 2010 až 2020 mírně rostoucí tendenci

Graf č. 4.3: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu v závislosti na běžných a celkových výdajích obce Kozmice v průběhu let 2010 až 2020

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu, je zřejmé, že výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní tvoří v průběhu sledovaných let průměrně 17,08 % z celkových běžných výdajů obce a průměrně 10,42 % z celkových výdajů obce. Největší vynaložené výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní byly v roce 2019 ve výši 3 229 293 Kč v tomto roce, ale byly také celkové běžné výdaje největší za celé sledované období, a to ve výši 15 612 240,09 Kč. Naopak celkové výdaje rozpočtu byly na průměrné hodnotě oproti ostatním obdobím. Nejmenší podíl měly výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní v roce 2011, kdy tvořily pouhých 5,43 % z celkových výdajů obce Kozmice, kdežto podíl na běžných výdajích v tomto roce byl 20,30 %, jedná se o druhý největší podíl na běžných výdajích v průběhu sledovaných let, můžeme říct, že to bylo způsobeno tím, že celkové výdaje byly v tomto roce výrazně větší než celkové výdaje ostatních sledovaných období, i když podíl běžných výdajů na těchto výdajích celkových je nejmenší za všechna sledovaná období.

Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, jejich vývoj vyobrazuje tabulka č. 4.4. Dále je zde uvedeno procentuální zastoupení těchto dílčích výdajů na celkových běžných výdajích.

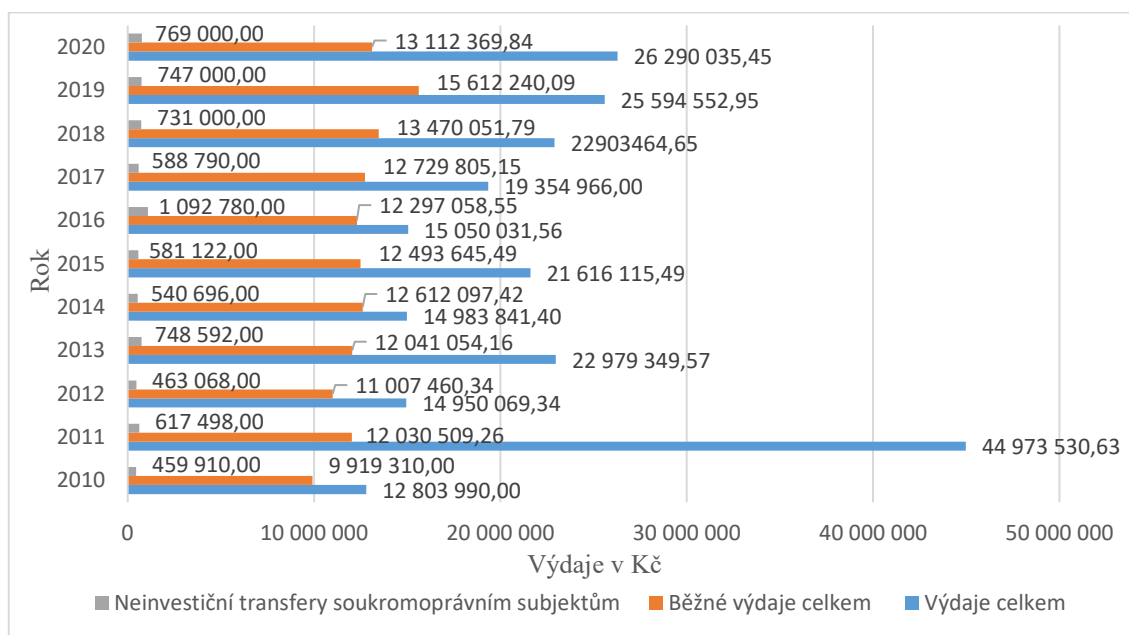
Tabulka č. 4.4: Výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům

Rok	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	% podíl na běžných výdajích	% podíl výdajů na celkových výdajích
2010	459 910,00	4,64 %	3,59 %
2011	617 498,00	5,13 %	1,37 %
2012	463 068,00	4,21 %	3,10 %
2013	748 592,00	6,22 %	3,26 %
2014	540 696,00	4,29 %	3,61 %
2015	581 122,00	4,65 %	2,69 %
2016	1 092 780,00	8,89 %	7,26 %
2017	588 790,00	4,63 %	3,04 %
2018	731 000,00	5,43 %	3,19 %
2019	747 000,00	4,78 %	2,92 %
2020	769 000,00	5,86 %	2,93 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle tabulky č. 4.4, neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům měly kolísavou tendenci v roce 2011, vzrostly, následně v roce 2012 klesly na částku 463 068 Kč. V roce 2013 opět rostly a následující rok opět klesly. V následujících dvou letech byl evidován růst. V roce 2016 dosáhly výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům nejvyšší hodnoty ve výši 1 092 780 Kč, v tomto roce byl také zaznamenán největší procentuální podíl výdajů na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům na celkových běžných výdajích ve výši 8,58 %, V roce 2017 výdaje výrazně poklesly a následně až do posledního roku sledovaného období mírně rostly. Nejnižší výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům byly zaznamenány v roce 2010 ve výši 459 910 Kč, v tomto roce byl také podíl těchto výdajů na výdajích běžných nejnižší, a to ve výši 3,82 %. Lze říct, že výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům mají mírně rostoucí tendenci od roku 2010 do roku 2020.

Graf č. 4.4: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům v závislosti na běžných a celkových výdajích

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům jsou uvedeny v grafu č. 4.4, tyto výdaje tvoří menší část výdajů běžných i celkových. Tato skupina sledovaných výdajů tvoří průměrně pouze 5,34 % z výdajů běžných. Výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům tvoří malou část na výdajích celkových, a to v průměrné výši 3,36 %. Největší podíl na běžných výdajích je zaznamenán v roce 2016 ve výši 1 092 780, 00 Kč. V roce 2016 výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům vzrostly na částku 1 092 780,00 Kč. Oproti ostatním sledovaným obdobím se v roce 2016 zvýšil procentuální podíl na celkových výdajích na 7,26 %. Procentuální podíl na běžných výdajích činil 8,89 %. Nejnižší byly výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům v roce 2011 ve výši 617 498 Kč a procentuální podíl na celkových výdajích byl 1,37 %. V roce 2011 výrazně vzrostly celkové výdaje obce Kozmice oproti ostatním obdobím z toho důvodu, bylo procentuální zastoupení takto nízké. Tento výkyv v roce 2011 je způsoben mimořádnými investičními výdaji obce Kozmice. V tomto roce tvořily tyto výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům pouze malou část celkových výdajů, ale jejich výše v průběhu sledovaných let nebyla v tomto roce nejnižší.

Neinvestiční transfery obyvatelstvu, jsou další dílčí položkou běžných výdajů a zaznamenává je tabulka č. 4.5. Dále je zde uveden podíl výdajů na neinvestiční transfery obyvatelstvu v závislosti na celkových a běžných výdajích v procentech.

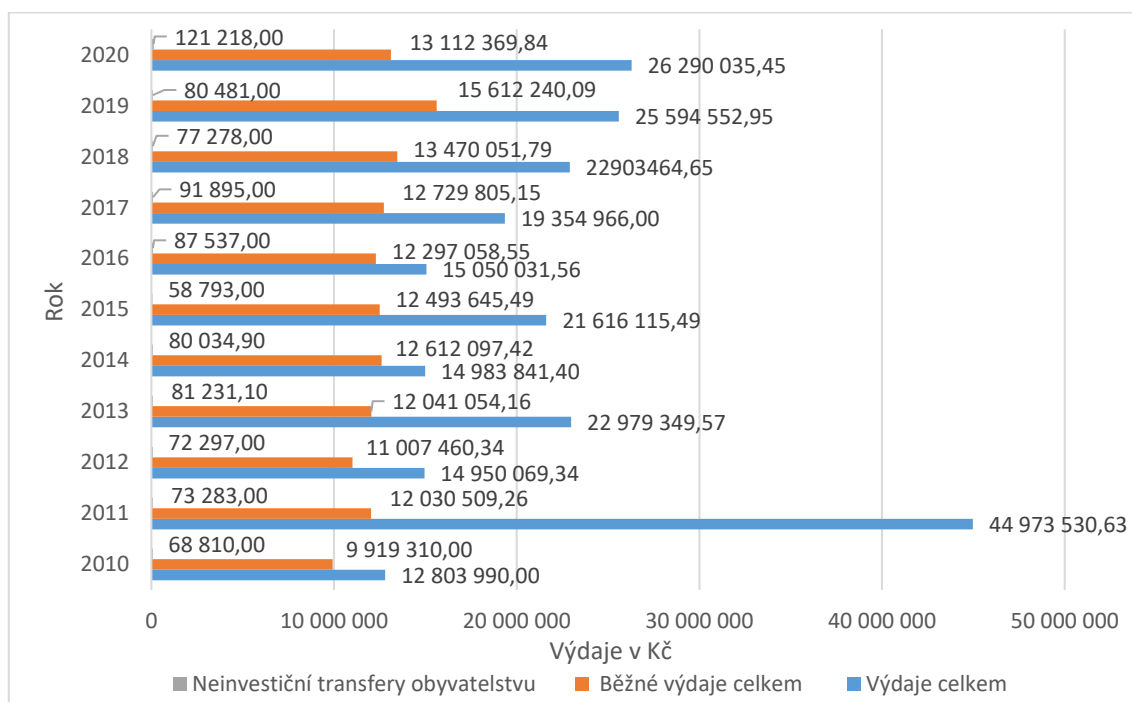
Tabulka č. 4.5: Výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu

Rok	Neinvestiční transfery obyvatelstvu	% podíl na běžných výdajích	% podíl na celkových výdajích
2010	68 810,00	0,69 %	0,54 %
2011	73 283,00	0,61 %	0,16 %
2012	72 297,00	0,66 %	0,48 %
2013	81 231,10	0,67 %	0,35 %
2014	80 034,90	0,63 %	0,53 %
2015	58 793,00	0,47 %	0,27 %
2016	87 537,00	0,71 %	0,58 %
2017	91 895,00	0,72 %	0,47 %
2018	77 278,00	0,57 %	0,34 %
2019	80 481,00	0,52 %	0,31 %
2020	121 218,00	0,92 %	0,46 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle tabulky č. 4.5, výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu měly v prvních dvou letech sledovaného období vzestupnou tendenci. Následně v roce 2012 tyto výdaje mírně klesly a v roce 2013 opět vzrostly. V roce 2014 a 2015 výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu klesly. V roce 2016 a 2017 výdaje opět mírně rostly, až následně v roce 2018 klesly na hodnotu 77 278 Kč. V posledních dvou letech sledovaného období se výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu zvyšovaly, až do roku 2020, kdy dosáhly nejvyšších vynaložených výdajů v částce 121 218 Kč. V tomto roce tvořili na běžných výdajích nejvyšší podíl, a to ve výši 0,92 %. Naopak nejnižší zaznamenaný podíl výdajů na neinvestiční transfery obyvatelstvu na běžných výdajích byl v roce 2015 ve výši 0,47 %. Nejnižší podíl na celkových výdajích obce Kozmice byl zaznamenán v roce 2011, kdy tento podíl činil 0,16 % z celkových výdajů obce. Nejvyšší podíl byl v roce 2010, kdy činil 0,54 %. Výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu kolísají, ačkoli v průběhu let 2010 až 2020 tyto výdaje měly rostoucí tendenci.

Graf č. 4.5: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery obyvatelstvu v závislosti na běžných výdajích a celkových výdajích

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu a jejich vývoj v závislosti na běžných výdajích a celkových výdajích v průběhu sledovaného období je uveden v grafu č. 4.5. Podle výše uvedeného grafu, lze říci, že tyto výdaje měly kolísavou tendenci, ale jejich výše se v posledním roce sledovaného období výrazně zvýšila oproti roku prvnímu, který byl v této práci sledován. Výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu tvořily průměrně 0,65 % výdajů běžných a průměrně 0,41 % výdajů celkových. Nejnižší část tvořily tyto výdaje na celkových výdajích v roce 2011, kdy jejich výše byla 73 283 Kč, jde o třetí největší částku v průběhu sledovaných let, ale v tomto roce je přece jen zastoupení na výdajích celkových nejnižší, protože celkové výdaje v tomto roce dosahují výše 44 973 530,63 Kč, což jsou největší vynaložené celkové výdaje obce, které byly v průběhu sledovaných let zaznamenány. Procentuální podíl výdajů na neinvestiční transfery obyvatelstvu na výdajích celkových tvořil v tomto roce 0,16 %. Největší část celkových výdajů tvořily výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu v roce 2010 a to ve výši 68 810 Kč, procentuální podíl na celkových výdajích tvořil 0,54 %. Největší procentuální podíl na běžných výdajích byl zaznamenán v roce 2020 ve výši 0,92 %.

Výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí uvádí tabulka č. 4.6, zde je uvedeno procentuální zastoupení těchto výdajů na celkových

běžných výdajích a na celkových vynaložených výdajích obce Kozmice v průběhu sledovaného období.

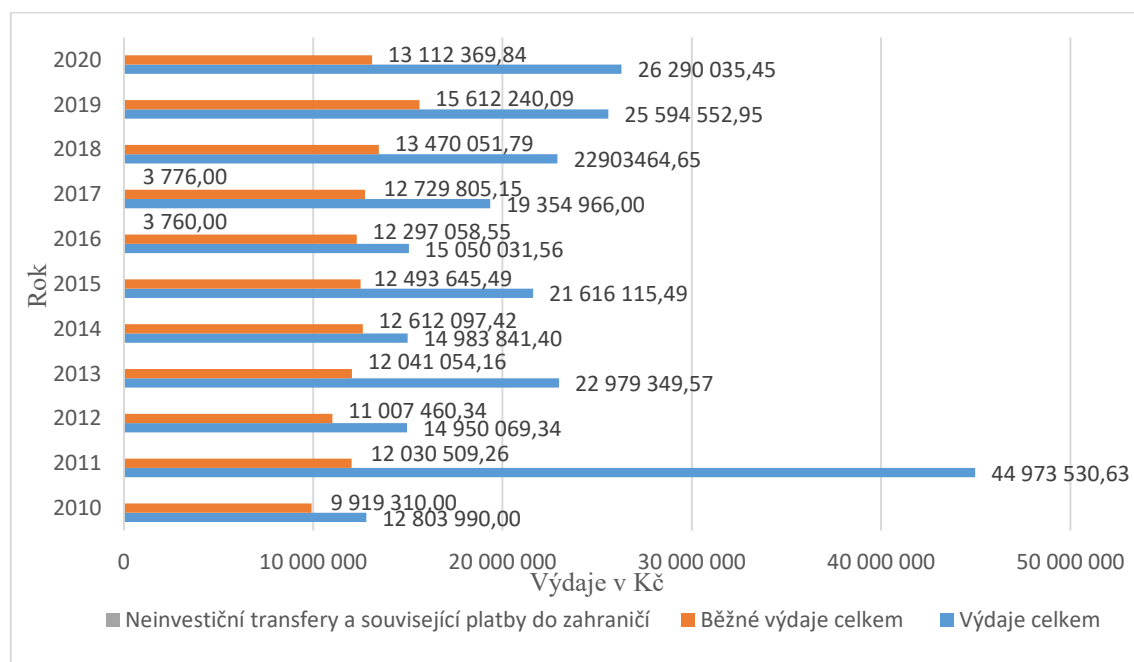
Tabulka č. 4.6: Výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí

Rok	Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí	% podíl na běžných výdajích	% podíl na celkových výdajích
2010		0,00 %	0,00 %
2011		0,00 %	0,00 %
2012		0,00 %	0,00 %
2013		0,00 %	0,00 %
2014		0,00 %	0,00 %
2015		0,00 %	0,00 %
2016	3 760,00	0,03 %	0,02 %
2017	3 776,00	0,03 %	0,02 %
2018		0,00 %	0,00 %
2019		0,00 %	0,00 %
2020		0,00 %	0,00 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Podle výše uvedené tabulky v prvních šesti letech sledovaného období nebyly vynaloženy žádné výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí. V letech 2016 a 2017 měly tyto výdaje vzestupnou tendenci, a to v roce 2016 na částku 3 760 Kč a v roce 2017 na částku 3 776 Kč v těchto letech byl také zaznamenán malý procentuální podíl na celkových běžných výdajích a to ve výši 0,03 % a na celkových vynaložených výdajích obce Kozmice a to ve výši 0,02 %. Od roku 2018 do posledního roku sledovaného období nebyly zaznamenány žádné výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí.

Graf č. 4.6: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí v závislosti na výdajích běžných a celkových výdajích v průběhu let 2010 až 2020

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí podle grafu č. 4.6. Tyto výdaje neměly v průběhu prvních šesti let a v posledních třech letech sledovaného období žádné zastoupení na běžných výdajích a na celkových výdajích obce Kozmice. V těchto letech nebyly na výdaje na neinvestiční transfery a související platby vynaloženy žádné prostředky a jejich podíl na celkových běžných výdajích i na celkových výdajích byl 0 %. V letech 2016 a 2017 tvořily tyto výdaje pouze malou část celkových výdajů a to pouze 0,02 %, podíl na celkových běžných výdajích byl 0,03 %. Lze říct, že v průběhu sledovaného období byl podíl výdajů na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí na výdajích běžných i celkových velmi malý.

Ostatní neinvestiční výdaje, jsou poslední skupina, která je součástí výdajů běžných a byla sledována průběhu let 2010 až 2020. Tuto skupinu vyobrazuje tabulka č. 4.7, ve které je uvedena výše vynaložených výdajů na ostatní neinvestiční výdaje a jejich procentuální zastoupení na běžných výdajích a celkových výdajích.

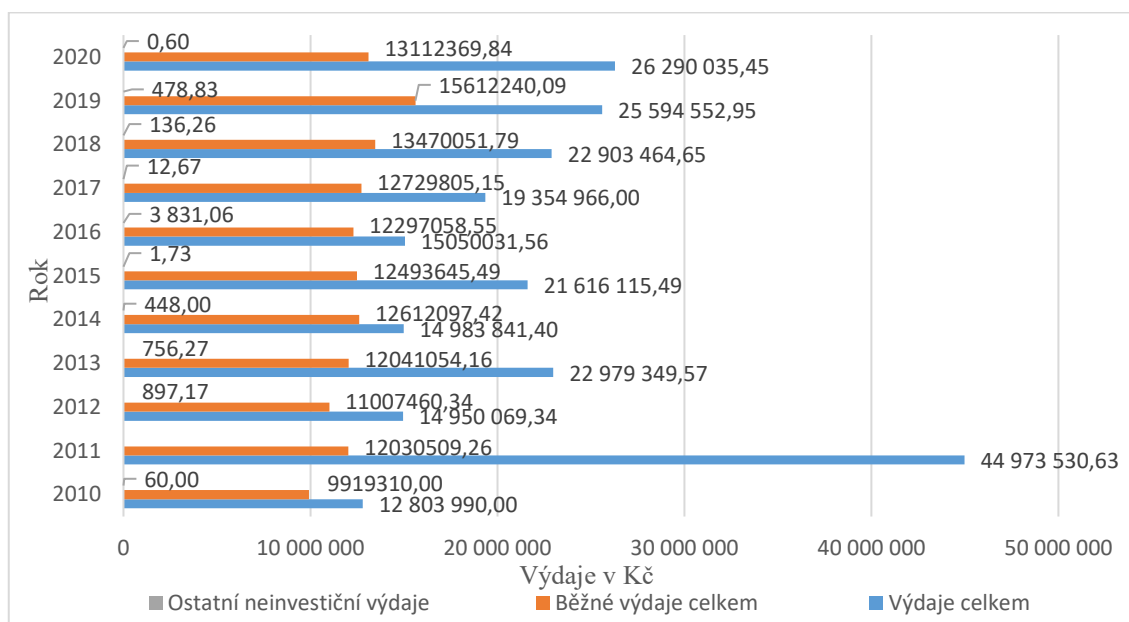
Tabulka č. 4.7: Ostatní neinvestiční výdaje

Rok	Ostatní neinvestiční výdaje	% podíl na běžných výdajích	% podíl na celkových výdajích
2010	60,00	0,0006 %	0,0005 %
2011		0,0000 %	0,0000 %
2012	897,17	0,0082 %	0,0060 %
2013	756,27	0,0063 %	0,0033 %
2014	448,00	0,0036 %	0,0030 %
2015	1,73	0,0000 %	0,0000 %
2016	3 831,06	0,0312 %	0,0255 %
2017	12,67	0,0001 %	0,0001 %
2018	136,26	0,0010 %	0,0006 %
2019	478,83	0,0031 %	0,0019 %
2020	0,60	0,0000 %	0,0000 %

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

V roce 2011 nebyla na ostatní neinvestiční výdaje vynaložena žádná částka. V roce 2012 výdaje vzrostly na částku 897,17 Kč. Od roku 2012 tyto výdaje mírně klesaly, až do roku 2015 kdy činily 1,73 Kč. Nejvyšší vynaložené náklady byly v roce 2016 ve výši 3 831,06 Kč. V tomto roce se také jednalo o nejvyšší procentuální podíl těchto výdajů na výdajích běžných a to 0,0312% a jedná se také o největší procentuální podíl na celkových výdajích této skupiny v průběhu sledovaných let a to ve výši 0,0255%. V roce 2017 byly ostatní neinvestiční výdaje ve výši 12,67 Kč a od tohoto roku se zvyšovaly až do roku 2019. V posledním roce sledovaného období byly tyto výdaje ve výši 0,60 Kč. Výdaje vynaložené na ostatní neinvestiční výdaje měly jako jediné ze všech pozorovaných výdajů v průběhu let 2010 až 2020 klesající tendenci.

Graf č. 4.7: Vývoj ostatních investičních výdajů v závislosti na běžných výdajích a celkových výdajích v průběhu sledovaných let

Zdroj: MONITOR MF ČR (2021), vlastní zpracování

Skupina výdajů na ostatní investiční výdaje je sledována v průběhu let 2010 až 2020 v závislosti na celkových běžných výdajích a celkových výdajích a jejich výše je uvedena v grafu č. 4.7. Tato skupina tvoří velmi malou část běžných výdajů i celkových výdajů v průběhu sledovaných let. Procentuální zastoupení této skupiny v průběhu sledovaného období tvoří průměrně 0,0037 % celkových výdajů. Procentuální zastoupení na běžných výdajích v průběhu let 2010 až 2020 bylo v průměru 0,0049 %. V roce 2011, kdy byly celkové výdaje nejvyšší, nebyly na tuto skupinu ostatních neinvestičních výdajů vynaloženy žádné prostředky. Nejvyšší výdaje byly vynaloženy v roce 2016 a to ve výši 3831,06, kdyby byly celkové výdaje ve výši 15 050 031,56 Kč. Procentuální zastoupení této skupiny na celkových výdajích činilo 0,0255 % z výdajů celkových a 0,0312 % z výdajů běžných.

5 Závěr

Územní samospráva je pro Českou republiku představuje velmi důležitou částí veřejné správy. Stát přenechává určitou část veřejné správy územní samosprávě, jejíž součástí je také obec. Prostřednictvím obce a jejích orgánů se veřejná správa přibližuje občanům. Pro správné fungování obce je velmi důležitý rozpočet, který je tvořen, jak příjmy, tak výdaji.

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení vybraných výdajů obecního rozpočtu obce Kozmice v průběhu let 2010-2020. Pro hodnocení byly vybrány dílčí skupiny výdajů, které jsou součástí běžných výdajů. Data byla zaznamenána za období let 2010 až 2020.

Celá bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol, jejichž součástí je úvod a závěr. Druhá kapitola se zaměřuje na teoretickou část práce. Jsou zde vysvětleny pojmy jako veřejný sektor, veřejná správa, státní správa, obec a obecní rozpočet. Třetí kapitola je věnována celkovým výdajům obce a jejich dělení, podle druhového a odvětvového členění. Druhové dělení třídí výdaje na běžné a kapitálové. Odvětvové dělí výdaje na služby pro obyvatelstvo, výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství apod. Čtvrtá kapitola je praktická a věnuje se vybraným výdajům, které jsou součástí běžných výdajů, patří sem výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, výdaje na platy a podobné související výdaje, výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům atd. Tyto uvedené výdaje byly hodnoceny v závislosti na běžných výdajích a celkových výdajích obce Kozmice. Zároveň byl vypočten jejich procentuální podíl na běžných a celkových výdajích v průběhu let 2010 až 2020. Poslední pátou kapitolou je závěr, ve kterém je vymezen cíl práce, její dělení a výsledky provedené analýzy.

V práci bylo zjištěno, že běžné výdaje obce Kozmice, tvoří podstatnou část celkových výdajů téměř ve všech letech sledovaného období. Jediný výkyv byl zaznamenán v roce 2011, kdy kapitálové výdaje tvořily téměř 73 % z celkových výdajů obce Kozmice. Tato změna byla pravděpodobně způsobená tím, že v tomto roce byly vyšší kapitálové výdaje než běžné výdaje. Tyto kapitálové výdaje, jejichž součástí jsou výdaje na investiční nákupy a související výdaje byly použity na výstavbu nového polyfunkčního domu v obci Kozmice. Pro financování tohoto polyfunkčního domu bylo využito jednorázové dotace. V poslední kapitole (č. 4) byly hodnoceny vybrané skupiny

běžných výdajů. První skupinou, která byla v této práci sledována, jsou výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje. Tato skupina má největší zastoupení na celkových výdajích ze všech sledovaných skupin. Průměrně tvoří okolo 28,00 % z celkových výdajů. Výdaje na platy a podobné související výdaje, jsou druhou skupinou, která byla s celkovými výdaji srovnávána. Průměrně tato skupina tvoří 22,44 % z celkových výdajů. Třetí sledovanou skupinou jsou neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní. Tato skupina výdajů tvoří průměrně 17,08 % z celkových výdajů. Čtvrtá, pátá, šestá a sedmá skupina běžných výdajů, která byla sledována, tvoří velmi malou část z běžných výdajů. Vynaložené výdaje na tyto skupiny jsou téměř zanedbatelné. Všechny výše zmíněné skupiny vybraných výdajů měly v čase růstovou tendenci. Jedinou výjimku tvořila poslední sedmá skupina ostatních neinvestičních výdajů, která jediná v průběhu let mírně klesala. U všech sledovaných skupin bylo zjištěno, že jejich výše má v průběhu let téměř stálý charakter. Naopak, ale jejich podíl na celkových výdajích se v průběhu let výrazně měnil. Tato změna je způsobená tím, že celkové výdaje se v průběhu let 2010 až 2020 výrazně měnily. Například v roce 2011 došlo, k tomu, že celkové výdaje se zvýšily o 32 169 540,63 Kč. V ostatních letech ale nebyly zaznamenány až tak výrazné změny celkových výdajů. Celkové výdaje od roku 2010 do roku 2020 mírně rostly.

Tato bakalářská práce byla zaměřena na zhodnocení vybraných výdajů obce Kozmice, na základě výše zmíněných poznatků, lze říci, že skupiny běžných výdajů téměř ve všech letech rostou, zároveň dochází k tomu, že výše celkových běžných výdajů od roku 2010 až do roku 2020 roste, současně rostou také celkové výdaje. Jediná skupina, která klesá v průběhu let 2010 až 2020 jsou ostatní neinvestiční výdaje. Lze říci, že má zanedbatelnou výši v závislosti na celkových i běžných výdajích. Posledním zjištěním je, že výše zmíněné skupiny výdajů tvoří běžné výdaje a současně také celkové výdaje. V závislosti na celkových výdajích, se jejich procentuální zastoupení jednotlivých skupin běžných výdajů výrazně mění. Největší výkyv je zaznamenán v roce 2011, kdy výše výdajů vynaložených na tyto skupiny nebyla nijak výrazně nižší oproti ostatní sledovaným obdobím, ale v závislosti na celkových výdajích byl jejich podíl výrazně menší. Tento výkyv je však způsoben tím, že v tomto roce obec financovala z kapitálových výdajů stavbu polyfunkčního domu a celkové výdaje se výrazně zvýšily. Běžné výdaje, ale zůstaly v jejich optimální výši.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

- [1] JUNGSMANN Josef. *Slovník česko-německý, Díl II.* 1. vyd. Praha, 1836.
- [2] KADEŘÁBKOVÁ Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva-udržitelný rozvoj a finance.* Praha: Wolters Kluwer, 2012. 300 s. ISBN 8073579103
- [3] KINŠT JAN. *Rozpočtová skladba pro rozpočtové organizace, obce a okresní úřady od 1. 1. 1998.* Praha: Pragoeduca, 1998. 199 s. ISBN 80-85856-56-5
- [4] KOUDELKA Zdeněk. *Samospráva.* Praha: Linde, 2007. 399 s. ISBN978-80-7201-665-5.
- [5] KOUDELKA ZDENĚK. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001.* 1. vyd. Praha: Linde 2001. 423 s. ISBN: 80-7201-272-X
- [6] LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice.* Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. 151 s. ISBN 978-80-86342-74-0
- [7] LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe.* 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. 130 s. ISBN978-80-7204-861-8
- [8] Marková Hana. *Finance obcí, měst a krajů.* 1 vyd. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN80-86199-23-1
- [9] OCHRANA FRANTIŠEK, PŮČEK MILAN JAN, ŠPAČEK DAVID. *Veřejná správa.* Brno: Masarykova univerzita, 2015. 657 s.
- [10] OCHRANA, František. *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu.* Praha: Karolinum, 2019. 148 s. ISBN: 978-80-246-4200-0
- [11] PEKOVÁ Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy.* Praha: Management Press, 2004. 376 s. ISBN: 80-7261-086-4
- [12] PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [13] PEKOVÁ, J., J. PILNÝ., M. Jetmar. *Veřejný sektor – řízení a financování.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN 978-80-7375-936-4.
- [14] PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* 1. vyd. Praha: ASPI, 2002. 441 s. ISBN 80-86395-21-9

- [15] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 376 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [16] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. 1. vyd. Praha: CODEX Bohemia, 1997. 289 s. ISBN 80-85963-34-5
- [17] PONIKELSKÝ, Petr a kol. *Organizace regionálního rozvoje*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje s.r.o., 2011. 120 s. ISBN 978-80-87174-10-4
- [18] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0
- [19] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9
- [20] PRŮCHA, Petr. *Správní právo, obecná část*. 8. vyd. Brno: Doplněk, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 427 s. ISBN 978-80-7239-281-0.
- [21] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1
- [22] SCHOLLEROVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9
- [23] STIGLITZ, Joseph E. and Jay E. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. 4th ed. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.
- [24] STRECKOVÁ, Yvonne a Ivan MALÝ. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Praha: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6
- [25] VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-98-3
- [26] VOLEK, Petr a PŘENOSIL, Jan. *Veřejná správa*. Brno: Mendlova zemědělská a lesnická univerzita, 2008. 161 s. ISBN 978-80-7157-847-5

- [27] VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2016. 115 s. ISBN 978-80-248-3988-2.
- [28] WOKOUN, R., P. MATES a J. KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. 472 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Elektronické dokumenty a ostatní

- [29] KOZMICE. *Info pro turisty*. [online]. [cit. 13. 06. 2021]. Dostupné z: <https://www.kozmice.cz/info-pro-turisty/soucasnost/>,
- [30] MAPY HLUCINSKO. *Sdružení obcí hlucinska*. [online]. [cit. 13. 06. 2021]. Dostupné z: <http://mapy.hlucinsko.com/sdruzeni-obci-hlucinska/obce-a-mesta-sdruzeni-obci-hlucinska/kozmice/>
- [31] Ministerstvo financí ČR [online] [cit. 14. 06. 2021]. Dostupné <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00849961/prehled?rad=t&obdobi=2103>, vlastní zpracování
- [32] MISTOPISY. *Průvodce obce Kozmice*. [online]. [cit. 13. 06. 2021]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8007/kozmice/>
- [33] Moravskoslezský kraj [online]. 2020 [cit. 13. 06. 2021]. Dostupné z: <https://geoportal.msk.cz/Geocortex/Essentials/REST/TempFiles/Export.png?guid=9685dab1-47fa-4cca-b256-3ba4dfd8fabd&contentType=image%2Fpng>
- [34] Zákon č. 1/ 1993 Sb. ústava České republiky hlava sedmá. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>
- [35] Zákon 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [36] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

- [37] Zákon č. 2/1969 Sb. zákon české národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>
- [38] Zákon č. 314/2002 Sb. zákon o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-314>

Seznam tabulek

Tabulka č. 2.1: Počet členů zastupitelstva	15
Tabulka č. 2.2: Druhové členění příjmu a výdajů.....	25
Tabulka č. 2.3: Odvětvové členění příjmů a výdajů	25
Tabulka č. 3.1: Přehled celkových výdajů obce Kozmice v letech 2010-2020	33
Tabulka č. 3.2: Běžné výdaje obce Kozmice během let 2010-2020.....	34
Tabulka č. 3.3: Vývoj kapitálových výdajů v letech 2010 až 2020.....	35
Tabulka č. 3.4: Složení výdajů obce Kozmice podle odvětvového členění	37
Tabulka č. 3.5: Výdaje na služby pro obyvatelstvo	38
Tabulka č. 3.6: Výdaje na veřejnou správu a služby	39
Tabulka č. 3.7: Výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	40
Tabulka č. 3.8: Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu.....	41
Tabulka č. 3.9: Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	42
Tabulka č. 3.10: Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti	43
Tabulka č. 4.1: Výše výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje.....	45
Tabulka č. 4.2: Výdaje na platy a podobné související výdaje.....	47
Tabulka č. 4.3: Výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní.....	49
Tabulka č. 4.4: Výdaje na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům.....	51
Tabulka č. 4.5: Výdaje na neinvestiční transfery obyvatelstvu	53
Tabulka č. 4.6: Výdaje na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí	55
Tabulka č. 4.7: Ostatní neinvestiční výdaje	57

Seznam obrázků

Obrázek č. 2.1: Schéma zařazení a členění veřejného sektoru z pohledu vlastnictví.....	6
Obrázek č. 2.2: Schéma členění veřejné správy.....	7
Obrázek č. 3.1: Mapa umístění obce Kozmice v rámci České republiky.....	30
Obrázek č. 3.2: Mapa umístění obce Kozmice v rámci Moravskoslezského kraje	30

Seznam grafů

Graf č. 3.1: Vývoj počtu obyvatel obce v letech 2010 až 2020	32
Graf č. 3.2: Přehled běžných a kapitálových výdajů obce Kozmice	34
Graf č. 3.3: Procentuální podíl běžných a kapitálových výdajů na výdajích celkových v letech 2010 až 2020	36
Graf č. 3.4: Struktura výdajů obce Kozmice dle členění odvětvového v průběhu sledovaných let	37
Graf č. 3.5: Procentuální podíl výdajů dle odvětvového členění na výdajích celkových	44
Graf č. 4.1: Vyobrazení výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje v závislosti na běžných a celkových výdajích obce Kozmice v průběhu sledovaného období	46
Graf č. 4.2: Vývoj výdajů na platy a podobné související výdaje v závislosti na výdajích celkových	48
Graf č. 4.3: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu v závislosti na běžných a celkových výdajích obce Kozmice v průběhu let 2010 až 2020	50
Graf č. 4.4: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům v závislosti na běžných a celkových výdajích	52
Graf č. 4.5: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery obyvatelstvu v závislosti na běžných výdajích a celkových výdajích.....	54
Graf č. 4.6: Vývoj výdajů na neinvestiční transfery a související platby do zahraničí v závislosti na výdajích běžných a celkových výdajích v průběhu let 2010 až 2020.....	56
Graf č. 4.7: Vývoj ostatních investičních výdajů v závislosti na běžných výdajích a celkových výdajích v průběhu sledovaných let	58

Seznam zkratek

§	paragraf
CSÚIS	centrálního systému účetních informací
ČR	Česká republika
ha	hektar
IISSP	integrovaný informační systém státní pokladny
km	kilometr
m. n. m.	metry nad mořem
MF	ministerstvo financí
Sb	sbírka
stol.	století
Sv.	svatý

Poděkování

V závěru práce bych ráda poděkovala panu PhDr. Romanu Vevrekovi, Ph.D. za trpělivost, připomínky, cenné rady a především za vstřícnost a ochotu při zpracování této bakalářské práce. Děkuji také celé své rodině, především manželovi za podporu po dobu mého studia.

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 08.07.2021

Eliška Mosler Kasparová

Seznam příloh

Příloha 1 – Data o obci

Příloha 1 – Data o obci

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	12 803 990,0 0	44 973 530,6 3	14 950 069,3 4	22 979 349,5 7	14 983 841,4 0	21 616 115,4 9	15 050 031,5 6	19 354 966,0 0	22903 464,6 5	25 594 552,9 5	26 290 035,4 5	
Výdaje celkem												
Druhové členění výdajů	<i>Běžné výdaje celkem</i>	9 919 310,0 0	12 030 509,2 6	11 007 460,3 4	12 041 054,1 6	12 612 097,4 2	12 493 645,4 9	12 297 058,5 5	12 729 805,1 5	13 470 051,7 9	15 612 240,0 9	13 112 369,8 4
	Neinvestiční nákupy a související výdaje	4 538 840,0 0	5 687 028,8 3	5 398 178,4 7	4 526 073,9 8	6 801 024,5 2	5 961 556,7 6	5 018 734,6 1	5 692 658,7 8	5 336 838,0 0	6 379 729,2 6	5 304 841,9 9
	Platy a podobné související výdaje	3 204 450,0 0	3 209 937,0 0	3 192 053	3 610 812,0 0	3 803 838,0 0	3 976 650,0 0	4 062 142,8 8	4 504 769	5 168 567,9 3	5 175 258,0 0	5 039 095,2 5
	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	1 647 240,0 0	2 442 762,4 3	1 880 966,7 0	3 073 588,8 1	1 386 056,0 0	1 915 522,0 0	2 028 273,0 0	1 847 903,7 0	2 156 231,6 0	3 229 293,0 0	1 878 214,0 0
	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	459 910,0 0	617 498,0 0	463 068,0 0	748 592,0 0	540 696,0 0	581 122	1 092 780,0 0	588 790,0 0	731 000,0 0	747 000,0 0	769 000,0 0
	Neinvestiční transfery obyvatelstvu	68 810,0 0	73 283,0 0	72 297,0 0	81 231,1 0	80 034,9 0	58 793,0 0	87 537,0 0	91 895,0 0	77 278,0 0	80 481,0 0	121 218,0 0
	Neinvestiční transfery a související platby do zahraničí							3 760,0 0	3 776,0 0			
	Ostatní neinvestiční výdaje	60,00		897,1 7	756,2 7	448,0 0	1,73	3 831,0 6	12,67	136,2 6	478,8 3	0,60

		2 884 680,0 0	32 943 021,3 7	3 942 609,0 0	10 938 295,4 1	2 371 743,9 8	9 122 470,0 0	2 752 973,0 1	6 625 160,8 5	9 433 412,8 6	9 982 312,8 6	13 177 665,6 1
	<i>Kapitálové výdaje celkem</i>											
	investiční nákupy a související výdaje	2 814 680,0 0	32 943 021,3 7	3 942 609,0 0	10 938 295,4 1	1 788 543,9 8	9 122 470,0 0	2 752 973,0 1	6 625 160,8 5	9 433 412,8 6	9 606 560,8 6	12 642 814,6 4
	investiční transfery	70 000,0 0				583 200					375 752,0 0	534 850,9 7
Odvětvové členění výdajů	Služby pro obyvatelstvo	5 137 400,0 0	15 399 932,3 4	9 256 595,2 8	15 558 626,5 8	9 280 016,7 2	11 896 738,4 2	7 491 335,9 2	10 523 297,4 9	15 349 843,6 6	16 502 984,5 9	15 468 421,3 4
	Všeobecná veřejná správa a služby	4 044 640,0 0	28 102 358,4 9	3 770 434,5 6	5 250 703,8 2	3 767 507,9 1	4 295 226,0 2	4 655 140,9 3	4 313 281,2 2	6 001 760,0 8	6 784 079,5 2	5 881 692,1 6
	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	3 233 620,0 0	926 316,8 0	669 153,0 0	1 734 523,0 7	1 519 701,5 7	2 365 492,0 6	1 471 066,6 1	3 983 600,1 9	1 035 591,3 9	1 680 275,4 1	4 497 828,5 3
	Bezpečnost státu a právní ochrana	276 280,0 0	459 129,0 0	1 150 319,5 0	296 809,1 0	291 750,2 0	2 910 448,9 9	1 275 383,6 0	372 418,1 0	301 393,5 2	428 605,4 3	221 430,4 2
	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	63 530,0 0	35 904,0 0	54 147,0 0	70 247,0 0	66 905,0 0	66 850,0 0	78 780,0 0	76 579,0 0	115 876,0 0	80 108,0 0	89 663,0 0
	Sociální věci a politika zaměstnanosti	48 520,0 0	49 890,0 0	49 420,0 0	68 440,0 0	57 960,0 0	81 360,0 0	78 324,5 0	85 790,0 0	99 000,0 0	118 500,0 0	131 000,0 0

Zdroj: MONITOR MF ČR, vlastní zpracování